

Keresztény szellemiségű
interregionális havilap

8. szám
2021. december

VILÁG
népünk

REMÉNYE

„Várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését.”

(Titusz 2:13)

Századok öröksége

Szék

A Szamosújvártól 15 km-re fekvő mezőségi Szék községet először

1002-ben említi dokumentum. Városi jogokat 1291-ben, III. Endre királytól nyert, melyeket Mátyás király 1471-ben megerősített. Désaknával, Kolozsal és Tordával együtt a Kolozsvár környéki fontos erdélyi sóbányához tartozott. A sóbányászat 1812-ig folyt, amikor is a bányákat bezárták jövedelmezőségük csökkenése miatt. Ekkortól az amúgy is szikes talajú, nehezen művelhető földekkel rendelkező székiek élete nehezebbé vált,

SZÉKI FIATALOK HELYI VISELETBEN

s a helység regionális fontosságát is fokozatosan elveszítette. Ezen felül 1899-ben hatalmas tűzvész is pusztította a falut.

Gótikus és román elemeket ötvöző, és a Szeben megyei Kerc cisztercita templomával közös elemeket tartalmazó temploma a XIII. század közepén épült. Mindhárom falurész – a Felszeg, Forrószeg és Csipkeszeg – külön résszel rendelkezett a templomban. A XVI. században a lakosság református hitre tért át. A templomot 2015-ben újítták fel.

A település történelmének legfontosabb, s egyben legtragikusabb eseménye a falu elleni 1717-es tatár támadás. A kegyetlen betörők ekkor a lakosság nagyrészét megölték, vagy elhurcolták. Kevés lélek menekült meg, olyanok, akiknek sikerült elrejtőzniük, másoknak pedig a fogságból kiszabadulniuk. Az el-

Tartalom

Világ Reménye

8. szám, 2021. december

Századok öröksége

Szék 1

Egészségünk

A metabolikus szindróma,
vagy a halálos négyes (1) .. 8

Igemorzsák

Örökkévaló kapuk..... 12

Ifisarok

Milyen szemüveget
viselsz? 14

Gyermekoldal

Jónás és a cethal..... 16

A Tízparancsolat (4) 17

Utam Istennel

Óvele a völgyben 19

Erdélyi Bibliaiskola

Az ember természete 24

Figyelő

Álarcos bál 30

A magyarok története (4)..... 34

Széki fiatal pár helyi viseletben

pusztított, felégetett községet a kormányzat mezőségekkel és székelyekkel telepítette be, kiegészítve a meggyérült lakosságot. A támadás napja, az augusztus 24-i Szent Bertalan nap azóta is a falu legfontosabb emlékünnepe.

1940-ben Szék a Magyarországhoz csatolt Észak-Erdély része lett. Ekkortól kezdtek el a gyermekorból alig kilépett fiatalok Kolozsváron munkát vállalni: a lányok házicselédként, a

fiúk mezőgazdasági szolgaként dolgoztak a hóstátiak földjein. A megkeresett pénzt hazaküldték, s így alapot gyűjtöttek a házasságkötéshez, mellyel azután a cselédi időszak véget is ért.

Kolozsváron, a nagyposta mögötti park a széki fiatalok hagyományos találkozóhelyévé vált. Csütörtök és vasárnap délutánonként, a házi cseléd lányok szabad óráiban, itt találkoztak a fiúkkal, beszélgettek, sőt táncoltak is.

Városunk látványossága volt e szokás.¹ A széki népviselet, és annak színei, a Bertalan-nap gyászát megörökítő fekete és piros, a széki táncok ma is – a XXI. században jól benne járva – élnek. A zene tipikusan mezősi. Széken minden falurésznek – szegnek – megvoltak a házai, ahová táncolni jártak. Maga a népzene kultúrában oly ismert *táncház* szó is innen ered. Sajnos, talán a székely vér miatt is, a mulatságok sokszor adtak

Szék és környéke

¹ Kányádi Sándor (1929–2018) 1972-ben írt verse, a Fekete-piros emlékezik meg ezekről az alkalmakról.

alkalmat a múltban a legények közötti összetűzésekre.

A nehéz életkörülmények és a szegénység megedzette a szé-

A református templom

A széki református gyülekezet

kieket. Mind Erdélyben, mind Magyarországon elismertek szorgalmuk, megbízhatóságuk, és tisztaságuk miatt. A hatvanas évektől kezdve a férfiak a szocialista korszak építkezéseinél vállaltak nagy szerepet, majd a rendszerváltás után Magyarországon kezdtek el dolgozni – a népművészeti termékek eladása mellett a férfiak újra csak az építkezésben,

a nők pedig főleg a budapesti lakások takarításában.

Kiskoromban engem is, az akkori szokás szerint széki lány nevelt. Anyyira megszerettem, hogy végül szinte jobban ragaszkodtam a 16–17 éves, vidám, kedves Marikához, mint saját szüleimhez. Két osztálytársam, és később számos jó barátom lett Székről.

Ma a faluban kb. 1500 ház van, 2400 lakossal, akiknek túlnyomó

része – több mint 95 százaléka – magyar. A reformátusok aránya 75 százalékos, a többiek adventisták, katolikusok, és egyéb vallásúak. A két-három nemzedékkel ezelőtti kis, nádfedeles vályogházakat mára szép, tágas, jól karbantartott házak, rendezett udvarok váltották fel. Minden utca aszfaltozott, szemét, elhanyagolt, gizgazos útszél sehol. Ritka az a magyarországi turista, aki Kalotaszeggel és Székelyfölddel együtt Székről ne hallott, ide ne látogatott volna.²

Félreeső pozíciója miatt nem szennyezi az áthaladó forgalom. A levegő tiszta, s a régi sóbányák emlékét néhány ma is használatban levő sóskút őrzi. Az egyik keletre levő dombtetőn a beomlott bányaakna helyén kis tó keletkezett, s a közelében két emlékművet láthatunk. A falu déli határában hatalmas, messzire elhúzódó nádas – védett rezervátum –, és a helyi önkormányzat által kiépített, kis, ingyenes sós fürdőmedence található. A falutól nem messze a dombokon kiterjedt erdők, s néhány halastó csábítanak sétára, itteni barátainkkal együtt, bármely évszakban.

Ugyanakkor, a község mai problémáihoz tartozik a kevés gyerek és a csökkenő lakosság – sok az üres ház. Egy másik sürgős dolog lenne a csatornázás, melynek hiánya károsan hat a környezetre (az ezirányú munkálatokat már el is kezdték). A mezőgazdaság állami szintű (és uniós érdekű) lefékezése miatt a földeket itt is alig dolgozzák. Az itthon maradt nők, férfiak jó része ezért kénytelen messzebb eljárni dolgozni – pl. Kolozsvárra – ami időt von el a családi együttléttől.

² A község 1992 óta rendszeresen újraválasztott polgármestere Sallay János.

Ha Széken járunk, miután meglátogattuk az ősi református templomot, pihenjünk meg egy kissé a mellette levő padokon: messze ellátni innen több irányba, a Mezőség hullámos tengerén. Vigyük fel imában Isten elé e község lakosait, s ugyanígy családjainkat, és egész népünket: az Úr segítsen meg csak reá tekintve élni, szeretetben, Őbenne bízva, várva az Ő szent Fiának közeli visszatérését, és az örök életet.

A széki Nádas

Függelék

Az 1717-es tatár veszedelem

Amint már említettük, 1717 augusztusában krími és nogaj³ tatárok serege tört rá a falura. Az egyik domb mögött rejtőzködő tatárok a templomba begyűlt, védtelen emberekre támadtak, majd a falut kirabolták és felgyújtották. Szokásuk szerint esztelenül mészároltak, majd több száz embert hurcoltak magukkal, hogy a Krímbe visszatérve, a török birodalom rabszolgapiacain eladják, vagy esetleg váltságdíj fejében visszaadják őket. Az ezutáni harcok, a további mészárlások, és a közben kitört pestisjárvány miatt a több száz elhurcolt ember kisebb része menekült meg.

Krími tatár lovas

ről jött mongolokból és a már azelőtt itt élő, s általuk meghódított kun-kipcsak törzsekből alakult ki. A mongol birodalom hamarosan hordákra vált szét, melyeket a birodalmat alapító Dzsingisz kán egy-egy utóda vezetett. A Krími Kánság az Arany Horda hatalma alá került. Már a XIII. században az iszlám hitre tértek át, majd a XV. században kiváltak az akkor már széteső Arany Hordából,⁴ egyéb kánságokkal együtt. Rengeget raboltak, fosztogattak a környező országokban, s kiterjedt rabszolgakereskedelmet folytattak. Az évszázadok során elrabolt ukránok, lengyelek, oroszok, s egyébek száma sok millióra tehető. 1475-től a kánság oszmán fennhatóság alá került, és a szultán érdekeinek megfelelően szálltak hadba.

³ A Nogaj Kánság a Kaszpi-tenger északi partján fekvő állam volt, 1299–1711 között. Főleg a kalmükök, de a kozák és orosz seregek támadásai miatt is omlott végül össze fejedelemségük. Kegyetlen harcosaik gyakran a krímiekkel együtt vonultak hadba.

Történelmi háttér

A Batu kán által vezetett nagy mongol támadás idejéből, a XIII. századból maradt fenn a Krími Kánság, amelynek népe a kelet-

⁴ Horda: a mongol/török *orda* szó szálláshelyet, tábort jelent. E hatalmas, az Uralon jóval túl terjedő mongol részbirodalom első uralkodója Batu kán volt, Dzsingisz unokája annak Dzsocsi nevű fiától.

A közép-európai keresztény államok háborúja az oszmán török birodalom ellen Bécs 1683-beli felszabadítását és Budavár 1686-ban történt visszafoglalását követően tovább folytatódott. 1716-ban újból fel lángoltak a harcok. A pétervárad nyertes csata után a Habsburgok Savoyai Jenő által vezetett serege elfoglalta Temesvárt is. Ezután a figyelmük a török kézen fekvő Nándorfehérvárra irányult, hatalmas sereggel vonulva ellene. Ekkor III. Ahmed szultán, azért hogy a Duna mellől osztrák erőket vonhasson el, felvette a kapcsolatot az Európában utazó, szövetségeseket kereső II. Rákóczy Ferencsel egy új, osztrák ellenes kuruc felkelés kirobbantása

érdekében. Ugyanakkor utasította a krími kánságot, törjenek be Erdélybe.

a Radnai-hágón), Mihai Racoviță moldvai fejedelem katonáival, s néhány száz kurucral együtt.

A Krím-félsziget egyik legrégebbi mecsete, az Űzbég Kán Mecset

Az osztrák császári parancsnokság tartott az erdélyiek lázadásától (csupán hat év telt el a Rákóczy szabadságharc leverése, és az 1711. április 12-ei nagymajtényi fegyverletétel óta). Emiatt nem engedélyezte Károlyi Sándor szatmári főparancsnoknak a vármegyei seregek összevonását. A várakban levő császári helyőrségek nem mozdultak, de

A betörés

1717. augusztus 22-én Nándorfehérvárt a törökök feladták, és elvonultak onnan, ám a tatárok ezután mégis betörték. Kb. 20 ezer lovas jött be (a főszerep

Viard báró és Mercy tábornagy pedig délen, a Maros völgyében várakoztak nyolc császári lovaszerezzel).

A tatárok, megfelelő ellenállás híján, és az erős városokkal nem törődve Székelyföldet, a Szamos mentét, és az Alföld egy részét pusztították – falvakat, majorokat, bányavárosokat. Ekkor történt az, hogy augusztus 24-én a Doboka vármegyei Székre is rátörték. Néhány napi vérengzést, pusztítást követően elindultak hazafelé, ám a sok ezer, rabláncra vert fogollyal csak lassan haladtak. Csakhogy közben változott a helyzet. A köznép nem állt a lázadást szító kurucok oldalára, mivel azok a dúló tatárokkal együtt jöttek. A kurucok pedig nem mertek, és nem is tudtak volna beleszólni

Bertalan-napi ünnepség az emlékműnél

azok dolgába, így hát a kuruc felkelés kudarcba fulladt.

Ekkor már a császári vezetés is engedélyt adott a visszavágásra, s a vármegyék katonasága, a hajdúk, pandúrok, leszerelt, ám most fegyverre kapott kurucok, s Csíkban maguk a székelyek állták el a hágókat, s rontottak a tatárokra. Többek között Visknél, Barcánfalvánál, majd Borsánál is nagy vereséget mértek rájuk, s a foglyul ejtettek nagy részét kiszabadították. Végül a megmaradt tatárok kisebb csapatokra oszolva próbáltak

kijutni Erdélyből, de csak kevésüknek sikerült.

Ez volt az utolsó nagy tatárjárás Erdélyben. A következő évtizedekben is voltak kisebb betörések az Oszmán Birodalom felől, ám nem lehet őket az addigiak súlyosságával összehasonlítani. 1768-ban kitört a hat éven át tartó török-orosz háború, mely az előbbieket veszteségével zárult, és így 1774-től a krími kánság kikerült az oszmánok fennhatósága alól. 1783-ban pedig II. Katalin cárnő seregei megtámadták, és elfoglalták a Krím-félszigeten és

az annak többszörösét kitevő, az Azovi-tenger körüli területeken terjeszkedő kánságot, az orosz birodalomhoz csatolva azt, s ekként örökre megszűnt a tatárok miatti veszedelem.

A széki műemlék felirata

Széki látogatásunk egyik legmeghatóbb része az, amikor elolvassuk a székieknek a Bertalan-napra vonatkozó fogadalmát. Mégpedig a másodikat, mert az elsőről, amint látni fogjuk, egy időre elfeledkeztek. Ezen emléktábla szövegével zárjuk mai cikkünket.

1717. aug. 24.

E városnak, mint az egész hazának is sok bűneiért a szent Isten a dühös pogány tatárnak pusztító rablása alá bocsátotta volt mások felett példásabb ítéletével ezt a bűnös helységet, melyből, midőn a kegyelmes Isten sokakat visszahozott, megszabadított, meggondolkozván azok a Jámborok, hogy Istenhez a szabadításért háladatosságokat megmutassák, és megharagudott orcáját engesztelhessék ő Felségének, az egész város és ekklézsia megegyezett akarattól fogadást töttenek vala, hogy ezt a napot, mely Bertalan nevére iratik a Kalendáriumban, fiuról fiura, nemzetségről nemzetségre Poenitentia⁵ tartására szentelik, böjttel és háromszori Isteni szolgálattal az Istent engesztelik. De jaj, csakhamar elfeletkezének fogadásokról, elhagyták a megírt napi Poenitentia fentartását, mintha nem is lött volna. Midőn ezért irnának 1758-at és esmét oly dühös tatártól való félelem rémítené országunkat és bűnös helységünket,⁶ újjólag felindította Isten némely Istenfélő keresztények által az egész

Bertalan napi memoriálé

várost és gyülekezetet az elalutt fogadásnak a felállítására, a minthogy noha ez a gondolat a megírt Birtalan napján jutott eszünkben, még is mind az által az említett 1758-ik Esztendőben egy bizonyos úrnapiján a böjttel és háromszori Isteni tisztelettel való Poenitentiát Isten segedelméből elkezdtük, véghez is vittük, fogadván Isten előtt való buzgó esedezésünk között, hogy ennek utána continuis semper temporibus,⁷ míg Isten köztünk lakozik, a megírt Birtalan napját a megírt Isteni tiszteletnek rendivel buzgóságosan megtartjuk és hogy mindvégiglen megtartassék az ezután következőknek is buzgó indulattal átadjuk, ha az Isten bosszúálló Itéletét eltávoztatni akarják. Mely, hogy így megyen véghez, jó Istenünknek kegyelmes segedelmét alázatos szívvel kérjük.

Nomine communi in consistorio Ecclae Reformatae székiensis Extradi per Jurat. Cittis notarium Anno curente 1759 Die 4-ta mensis Februarii. Stephanum Györi.⁸

⁵ Poenitentia (latin): penitencia, azaz bűnbánat, vezeklés

⁶ 1758-ban nagyobb tatár sereg készült Moldva felől Csíkba beütni. A csíkiak egy része az erdőbe menekült, a többiek pedig a szorosok védelmére siettek, ám a betörés végül elmaradt (lásd az adatbank.transindex.ro honlapon Dr. Endes Miklós: Csík-, Gyergyó-, Kászon-székek földjének és népének története 1918-ig, 187. oldal)

⁷ Continuis semper temporibus (latin): mindig, megszakítás nélkül

⁸ A széki Református Ekklézsia konzisztóriumának (tanácsának) nevében esküvel kiadassék. A város jegyzője jelen év 1759 Február havának 4-én. Györi István.

Bibliográfia: székelyfoldiinfo.ro/szék – prezentáció, erdelyiturizmus.hu/szék, ujkor.hu/belgrad 1717, hu.wikipedia.org –

szék (település)/utolsó tatárjárás/Arany Horda/Krími Tatár Kánság/orosz-török háborúk – címszavak.

Jancsó Erik, Kolozsvár

Egészségünk

A metabolikus szindróma, vagy a halálos négyes

(Első rész)

Meghatározás

A metabolikus szindróma (MS) vagy halálos négyes egy olyan anyagcsere rendellenesség, mely magába foglalja a hasi elhízást, a cukor- és zsír anyagcserezavart, az inzulinrezisztenciát és a magas vérnyomást.

Bevezető

A **metabolikus szindróma** századunk egyik legnagyobb egészségügyi problémája, és nem véletlenül a „civilizáció járványának” tekintik. Jelentősége elsősorban gyakoriságában és egészségkárosító kockázataiban áll. A múlt század utolsó évtizedeiben különösen a 40 éven felülie-

ket érintette, de ma egyre több ifjút érint, sőt a 20 éven aluliak sem képeznek kivételt. Ma Földünk lakosságának 27–30 százalékát érinti, mely az életkor szerint változik; 60 – 69 éveseknél 45%-ban fordul elő. Ami súlyosabb, hogy a 20 éven aluliaknál tíz közül egy-nél felismerhető a metabolikus szindróma valamelyik jele.

Ami a kockázatokat illeti, elég megemlíteni, hogy a metabolikus szindróma nagyon növeli a cukorbetegség, a szívkoszorúér elmeszesedés, a szívinfarktus és az agyi érbántalom (stroke) kockázatát.

Híres klinikusok megfigyelték már 1950 körül, hogy némely be-

tegnél titokzatosan társul négy betegség: az elhízás, a cukorbetegség, az érelmeszesedés és a magas vérnyomás. De nem tudták mi az, ami közös és összekapcsolja egymással ezt a négy betegséget, mely idő előtti elhalálozáshoz vezet. Innen ered a „**halálos négyes**” elnevezés.

Az 1980-as évek körül **Gerald Reaven** kutató megfigyelte, hogy a modern életstílus következtében komplex anyagcsere változások jönnek létre. A modern életstílus alapja: túlnyomóan finomított élelmiszerekből álló étrend (sok állati zsiradék, finomliszt és cukor fogyasztása), ülőéletmóddal társítva. Ő adta 1988-ban ennek az anyagcsere betegségnek a **metabolikus szindróma** elnevezést. Ahogy az elnevezésből kitűnik, ez nem egyéb, mint egy anyagcserezavarhoz kapcsolódó tünetegyüttes. Számos betegséget lehet idesorolni, de négy közülük a legveszélyesebb: a hasi elhízás, mely kötelező kritérium, a magas vércukorszint, a magas vérzsírszint, és a magas vérnyomás. A Nemzetközi Diabéteszes Szövetség 2005 áprilisában még egyszerűbben határozta meg a metabolikus szindrómát: **hasi elhízás**, mely kötelező kritérium, és még legalább kettő az előbb felsorolt tényezők közül.

Az elhízás/túlsúly leggyakoribb okai vagy kiváltó tényezői

A túlsúly, de elsősorban az elhízás okaként az örökletes tényező hozható fel, ami azt jelenti, hogy egy családon belül halmozottan fordulhat elő. De a nagyon elhízott személyeknek is csak mintegy egynegyede okolhatja öröklött génjeit. Vannak olyanok, akik bár magukban hordozzák az örökletes tényezőt, mégsem

A modern, túlzott kalóriabevittel társuló ülő életforma átka az egyre terjedő elhízottság

válnak feltétlenül elhízottá. Tehát csak a **hajlam** öröklődik. Azonban a legtöbb esetben nem annyira a hibás gének adódnak tovább, hanem **a rossz szokások**. A gyerekek rendszerint követik azokat a szokásokat, amelyeket szüleiktől látnak és tanulnak.

A kilók felrakódása egyértelműen az étkezéssel és a mozgáshiánnyal függ össze: nem mindegy, hogy mit, mennyit és mikor eszünk, és a hétköznapjaink megszokott „helyhez kötöttségei” bizony kényelemhez

szoktattak bennünket. A kialakuló **túlsúly** és **elhízás** komoly **figyelmeztető jele** – a szoknyavagy a nadrágkorc egyre szorosabbá válása – **legalább látható és érezhető**. Azonban a szervezetünkben meginduló anyagcsere-elváltozásoknak nincsenek látható jelei. Ezeket az elváltozásokat laboratóriumi vizsgálatokkal mutathatjuk ki. Ne várjuk meg a tünetegyüttes teljes kifejlődését. Az elhízás nemcsak a fenti betegségekre, hanem több más betegségekre is hajlamosít: ízületi bántalmakra, köszvényre, epekövességre, rákra, visszérbetegségre, stb.

A metabolikus szindróma jellemzői

A metabolikus szindróma jellemzői a következők:

- Hasi körfogat nőknél nagyobb 81 cm-nél; férfiaknál, 94 cm-nél
- Éhomi vércukorszint emelkedés: egyenlő vagy nagyobb 100 mg/dl-nél

A helyes táplálkozás mellett a bőséges testmozgás a biztosítékunk a metabolikus szindróma elkerülésére

- Zsíryanycsere zavar: magas trigliceridszint: nagyobb vagy egyenlő 150 mg/dl-nél; alacsony HDL-koleszterinszint: férfiaknál kisebb 40 mg/dl-nél, nőknél kisebb 50 mg/dl-nél;
- Vérnyomás emelkedés: 130/85 Hgmm fölötti értékek.

(Megjegyzés: átszámítás mg/dl-ből mmol/literbe: koleszterin: x 0,02586; triglicerid: x 0,01129; glükóz: x 0,05551)

E négy tényező együttesen a leggyakrabban előforduló megbetegedések és halálokok legfontosabbika. De közülük már egy is elegendő ahhoz, hogy betegség lépjen fel. A továbbiakban részletezzük e négy veszélyes tényezőt, a betegségek természetes megjelenési sorrendjében:

A hasi elhízás

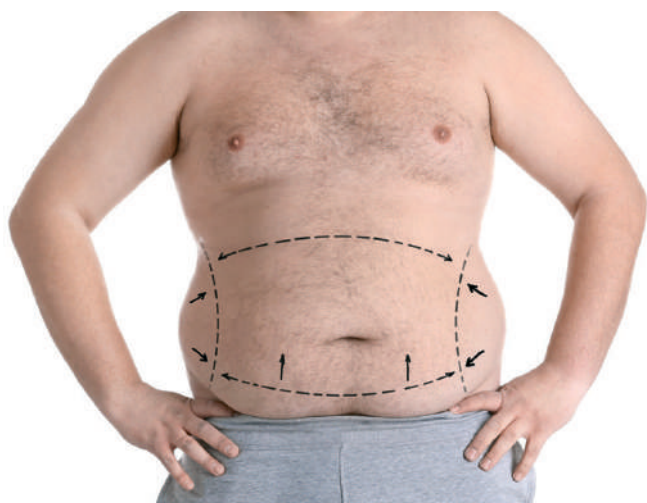
Az emberek túlsúlyos állapota és az elhízás szinte világméretet öltött az utóbbi évtizedekben. A 2007-ben történő felmérések

szerint az Európai Unió országában minden ötödik felnőtt elhízott, így mondhatjuk, hogy az elhízás ezekben az országokban népbetegség. A helyzet még súlyosabb az által, hogy egyre több gyereknel jelentkezik. Az elhízást könnyű megállapítani. Elég tükör elé állni, s már látszik.

Leggyakrabban a **testtömeg-indexet** (TTI vagy BMI – body mass index) szokták használni ennek a mérésére, mely nem más, mint a testsúly-kilogramm osztva a méterben mért testmagasság négyzetével. Például egy 70 kg súlyú és 170 cm magas férfi testtömeg-indexe: $70:1,7^2$, azaz $70:2,89=24,2$ kg/m², amely még egészségesként fogadható el.

A testtömeg-index normális értéke 18,5–24,9 kg/m². Túlsúlyos az illető, ha a testtömeg-index 25–29,9 kg/m² között van, az e fölötti értékek pedig az elhízás különböző fokozatait jelölik.

A testtömeg-index azonban nem feltétlenül ad biztos tám-

Már a kezdeti zsírlerakódásokra is oda kell figyelni, s változtatni életmódunkon

pontot a szervezet egészségi állapotáról. A testszövetek aránya is fontos: az izomszövet jóval súlyosabb, mint a zsírszövet. A zsírnak a testen belüli elhelyezkedése sem mindegy. Határozott összefüggést mutattak ki a **testzsír százalékos aránya** (viszonyítva a testtömeghez), és a betegségek kockázata között: nőknél 18–20% testzsír, míg férfiaknál 13–18% még elfogadható.

Az újabb vizsgálati eredmények szerint, a fenti számítások helyett, a **haskőrfogatnak** vagy **derék-kőrfogatnak** van jelentős szerepe a metabolikus szindróma kialakulásában. Az elhízás veszélyes formája a **hasi elhízás („alma” típusú)**. Érdeemes megjegyezni, hogy lehetséges normális testtömeg-index mellett is zsírlerakódás a belső szervek körül. Ezért az elhízás felmérése a haskőrfogat mérése által hűbb, mint a testtömeg-index által.

Megfigyelték, hogy a test felső részében felhalmozódott zsírfelesleg összefüggésben áll a bőr alatt, az izmok szintjén, valamint a zsigerek (belső szervek) szintjén

endokrin szerv, melynek szerepe van a szénhidrát- és zsírszövetekben. A hasüregben belül, a zsigerekben (belső szervek) felhalmozódó zsírszövet, kóros (gyulladást

Ha táplálkozásunk alapját nem a zsíros, állati eredetű és finomított, hanem inkább a természetes állapotú, növényi élelmek képezik, a hasi elhízás esélye nagyon lecsökken

elősegítő) anyagok termelésével, súlyos – elsősorban szív- és érrendszeri – megbetegedésekhez vezet. Idővel a hosszan tartó gyulladásnak hatása van az agyra, az izmokra, a májra és a hasnyálmirigyre is. E betegségek gyakorisága szinte egyenes arányban növekszik a **haskőrfogat** (derék-kőrfogat) növekedésével. Férfiak esetében a 94 cm, a nőknél pedig a 81 cm fölötti értékek már kórosoknak tekinthetők.

A gyulladást elősegítő anyagok kiválasztása mellett a zsírszövet

csökkenti a gyulladáscsökkentő vagy érelmeszesedést gátló anyagok, például az **adiponektin** koncentrációját, ami növeli a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásának a kockázatát. (Az adiponektin egy olyan hormon, amelyet a szervezetben a zsírsejtek termelnek, és szabályozza a zsírok és a glukóz anyagcseréjét. Az adiponektin befolyásolja a szervezet választását is az inzulinra.)

Egy másik meghatározás szerint hasi elhízásról akkor beszélünk, ha a **derék/csípő aránya** férfiaknál 0,9 fölötti, nőknél pedig 0,8 fölötti.

A túlsúlyos állapothoz, de főleg az elhízáshoz **magas vércukorszint**, valamint **magas vérzsír-szint** csatlakozik. E három pedig maga után vonja a negyedik fellépését, mégpedig az **érelmeszesedéssel járó magas vérnyomás-betegséget**.

A fiatalok körében előforduló túlsúly, elhízás előre hozta e korba az ún. **2-es típusú cukorbetegség** kialakulását. Akár nőkről, akár férfiakról legyen szó, a hasi elhízás már nem csu-

pán esztétikai probléma, hanem betegséget megelőző állapot.

A vércukorszint emelkedés

Az előzőekben láttuk, hogy a **metabolikus szindróma (MS) vagy halálos négyes egy olyan anyagcsere rendellenesség, mely magába foglalja a hasi elhízást, a cukor- és zsír-anyagcserezavart, az inzulinrezisztenciát és a magas vérnyomást.** Ugyanott részleteztük az „alma” típusú vagy hasi elhízást, a meta-

Ugyanott részleteztük az „alma” típusú vagy hasi elhízást, a meta-

A nagy gond ezeknél a betegknél az, hogy a **magas vércukorszint mellett a vér inzulin szintje is magas**, legalább is a cukorbetegség kezdetén. A vér magas inzulin szintje viszont egy sor anyagcserezavart von maga után, mely miatt súlyosan megbetegszik az emberi szervezet.

A magas inzulinszint elsősorban emeli a vér LDL-koleszterin szintjét, vagyis a rossz koleszterin szintjét, mely rendkívüli módon lerakódik a gyulladós érfalakba, elősegítve így az érleszesedés folyamatát. Ennek következtében a szívinfarktus és az agyi infarktus kockázata 5–10-szeresére nő.

Másodszor, a vér magas inzulin szintje emeli a vérnyomást több módon:

- só visszatartás által;
- az ütőerek falának tónusfokozása által;
- az érfalak megvastagítása által.

Természetes, hogy az anyagcserezavar nemcsak a cukoranyagcserére vonatkozik, hanem a zsírokra és a fehérjékre is. Ezek elégtelen lebontása olyan „salakanyagok” megjelenését eredményezi, amelyek ugyancsak a betegség súlyosbodásához vezetnek (például

aceton, acet-ecetsav stb. keletkeznek, amelyek mérgező vegyületek, a vért savas irányba viszik).

A cukorbeteg a magas vércukorszint esetében a glükózzal együtt sok vizeletet ürít (polyuria), mindig szomjas a beteg (polydipsia), mindig éhes, és sokat eszik (polyphagia), ennek ellenére izomgyengeségék lépnek fel. Idővel csökken a beteg nemi képessége, és romlik a látása is. A vérben megnövekedő vérsírtartalom mellett a májban is zsír rakódik le. A magas vércukorszint miatt romlik a veseműködés is: előbb a cukor jelenik meg a vizeletben, a vizelet édes lesz (innen ered a diabétesz mellitus elnevezés is), majd a veseerek a fehérjéket is átteresztik.

Összességében megállapítható, hogy a túlsúlyos vagy elhízott cukorbeteg szervezete kevésbé lesz ellenálló különféle betegségekkel, elsősorban fertőző betegségekkel szemben, és gyorsabban öregszik. **Teste állandó gyulladós folyamatot hordoz!**

A jelzett metabolikus szindróma kialakulásában a túlsúly, illetve az elhízás legalább látható, de a cukorbetegség eleinte tü-

netmentes. Ám a kifejlődésekor jelentkező panaszok legtöbbször valamilyen szövődményre utalnak, amelyek már visszafordíthatatlan elváltozások lehetnek.

A szövődmények két oldalról jelentkezhetnek: nagyobb (makro-) érelváltozások a szív, agy és a végtagok erein, valamint kisebb (mikro-) érelváltozások a vese, szem, idegrendszer területén.

A 2-es típusú cukorbetegség száma drasztikusan nő. A korábbi években ezt felnőttkori cukorbetegségnek nevezték. Amióta a túlsúly és az elhízás a fiatalabbaknál is gyakoribb, e korosztályban is megjelent a 2-es típusú cukorbetegség. Tekintettel a fokozatosan kifejlődő anyagcsere-elváltozásra a folyamat komoly társadalmi probléma.

(Folytatjuk)

Kedves Olvasók! Bármilyen, a fenti témával kapcsolatos kérdésükre szívesen és ingyenesen válaszolok.

Telefonszámom: **0741 177 483**

Dr. Ósz Tibor,
nyugdíjas orvos, mikrobiológus,
Mezőfele (Maros megye)

Igemorzsák

Örökkévaló kapuk

„A ki pedig az ajtón megy be, a juhok pásztora az. Ennek az ajtón álló [ajtót] nyit; és a juhok hallgatnak annak szavára; és a maga juhait nevéken szólítja, és kivezeti oket.” (János 10:2–3)

A fő ajtón, amit mindenki láthat, ott megy be a Jó Pásztor, az Úr Jézus Krisztus – ha megnyitjuk előtte szívünknek ajtaját. A Jelenések 3:20-ban erről így olvasunk:

„Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő én velem.”

Ezért kell mindig csendben figyelniünk e halk és szelíd kopogásra, hogy beengedhessük Őt, az Életnek Fejedelmét.

A református énekeskönyv 473-ik éneke így kezdődik:

*Ó Jézus árva csendben
Az ajtón kívül állsz,
Bejönnél már de némán
Kulcsfordulásra vársz...*

Azt olvastuk az előbbi igében: „Ennek az ajtónálló ajtót nyit...” De vajon ki ez az ajtónálló? Ez a mi akaratunk, hiszen Isten szabad

akarattal ruházta fel az embert: jogunk van választani a rossz és a jó között. Választhatjuk az örök életet, avagy az ítéletet és az örök halált. 5 Mózes 30:19 versében Isten ezt így mondja el:

„Bizonyágul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előttökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod.”

Tehát, mindenki ö maga dönti el, hogy kinek nyitja meg a szívét: az Úr Jézusnak, vagy a Sátánnak.

A szemben lakó szomszédunk a közelmúltban felakasztotta magát. 80 éves volt, és látszólag nem volt semmi oka rá. Elmondta azelőtt nekünk, hogy imádkozni is szokott, és Isten nevét is sokszor emlegette. Csakhogy úgy tűnik, nem volt elég bizalma Őbenne. Nélküle cipelte az étellel és az öregséggel járó gondok, bajok terhét, nem tudva ezeket átadni Istennek. És ekkor Sátán, aki hazug és embergyilkos kezdettől fogva, felkínálta az ő megoldását. Az Úr Jézus a János 10:1 versében így szól róla:

„Bizony, bizony mondom néktek: A ki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hág be, tolvaj az és rabló.”

Itt egy másik, hátsó bejáratról van szó, amelyen Sátán (ha megengedjük neki) a bűn révén ki-be jár az emberi szívbe, hogy tönkretegy és kirabolja azt. Erre a veszélyre gondolva, az 1 Mózes 4:17-ben ekként figyelmezteti Kaint (de minket is) az Úr:

„Hiszen, ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz; ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és reád van vágyódása; de te uralkodjál rajta.”

Milyen sok kívánság van a szívben, amelyek mind kifelé, a bűnös világba vonzzák az embert! És

Ne cipeljük egyedül az időskor terheit! Ha átadjuk szívünket Istennek, Ő karjaiba vesz, és az örök élet közelsége bearanyozva utolsó földi napjainkat, a kilátástalanságot boldog várakozás váltja majd fel

ezenek nekünk uralkodnunk kell. De hogyan? Pál apostol az efézusiaknak szóló levelében beszél a sikeres harci modorról:

„Annakokáért vegyétek föl az Istennek minden fegyverét, hogy ellentállhassatok ama gonosz napon. Álljatok hát elő, körül övezvén derekatokat igazlelkűséggel, és felöltöztvén az igazságnak mellvasába, és felsarúztván lábaitokat a békesség evangéliomának készségével; mindezekhez fölvevén a hitnek pajzsát, a melylyel ama gonoszoknak minden tüzes nyilát megolthatjátok. Az idvesség sisakját is fölvegyétek, és a Léleknek kardját, a mely az Isten beszéde.” (Efézus 6:13,16)

Valamikor régen az Éden kapuja bezárult a bűnbe esett emberpár mögött. De mielőtt a sötétség és reménytelenség beborította volna őket, ígéretet kaptak arról a Valakiről, aki szabadítóul fog jönni. Jézus, a dicsőség királya az, aki a mennyből lejött, hogy kiváltsa számunkra az Édenbe való belépés, az oda való visszatérés jogát.

Nagypéntek óta – amikor az Úr Jézus kimondta: „Elvégezte-

tett”, és a templom kárpítja kettéhasadt – újra nyitva számunkra e kapu. De van még egy kicsiny kapu – az életünké. Megnyílik-e vajon ez is az Úr előtt? Hisz Ő az, aki megharcolta a harcot értünk, megküzdve a Sátánnal, a bűnnel, és minden erővel mely minket fogvatart. Beengedjük-e ma Jézust életünkbe, megnyitva előtte a szívünk e rejtett ajtaját? A 473-as énekünk további sorai jutnak most eszembe:

*Bús szégyennel behívunk,
Az ajtónk nyitva már.
Jöjj Jézus, jöjj, ne hagyj el,
A szívünk várva vár.*

Másrészt úgy is mondhatnánk, hogy az életünk olyan, mint egy nagy palota, ahol számos helyiségbe nyíló sok-sok ajtó van: életünk minden területének van egy-egy ajtaja. Megtörténhet, hogy egyik-másik ajtót már megnyitottuk Jézus előtt. De ez nem elég. Ő azt szeretné, ha minden hova bejárása lehetne, lelkünk, magánéletünk legtitkosabb zugába is. Mert Ő azt akarja, hogy

teljesen az övéi legyünk – teljes odaadást kívánva meg tőlünk.

Forduljunk most a Zsoltárok könyvéhez. Újabb kapukról van itt szó, mégpedig örökkévalókról:

„Ti kapuk, emeljétek fel fejeiteket, és emelkedjétek fel ti örökkévaló ajtók; hadd menjen be a dicsőség királya. Kicsoda ez a dicsőség királya?

Az erős és hatalmas Úr, az erős hadakozó Úr.

Ti kapuk, emeljétek fel fejeiteket, és emelkedjétek fel örökkévaló ajtók, hadd menjen be a dicsőség királya! Kicsoda ez a dicsőség királya?

A seregek Ura, ő a dicsőség királya.” (Zsoltár 24:7–10)

Szeretnénk-e mi is bemenni ezeken a mennyei, örökkévaló kapukon a dicsőség királyával, az Úr Jézussal?

Ha igen, akkor ne tartsunk meg semmit magunknak, hanem engedjük át teljesen életünk irá-

A dicsőség Királya alig várja, hogy velünk együtt bevonulhasson a menny örökkévaló kapuin. A széki református templom bejárata

nyítását, Jézus Urunknak, átadva neki mind testünket, mind lelkünket – hogy átformáljon, vezessen, vigasztaljon.

Imádkozzunk!

Köszönjük Urunk, hogy megnyitva az egeket, lejöttél hozzánk,

bűnösökhez, hogy megkeress és megnyisd számmunkra a kaput, mely annak idején az Édenben bezárult előttünk – és ekként hazavezethess az Atyához. Úr Jézus! Szívünk és életünk összes ajtaját kitarjuk most előtted, légy te az Úr életünk minden területén. Kérünk, vegyél át minket egészen, testestől-lelkestől, és mosd le bűnünket a Golgotán kiontott véreddel, hogy megtisztul-

va, veled együtt mehessünk be nemsokára az örökkévaló kapukon. Ámen.

Szallós Erzsébet, nyugdíjas,
Magyarvista (Kalotaszeg)

Ifisarok

Milyen szemüveget viselsz?

Most kint tél és hideg van. Kinnél a fák csupasz ágaira, és tudod, hogy nemsokára tavasz lesz, majd újra nyár. Mindent körforgásban és rendben tart Isten, aki szeret és oly sokat tűr nekünk...

Évekkel ezelőtt, egy forró nyári napon történt. A nagy város porba-füstbe-kánikulába süllyedt. Valami probléma adódott az egyik utcában a föld alatti vezeték-nél, és kiküldtek három embert

a baj elhárítására. Nagyon meleg volt odakinn, erősen tűzött a nap, a munkát pedig csákánnyal és ásóval kellett végezni, amitől jól megizzadtak a férfiak, miközben felásták az utat. A fiatal emberek nem figyeltek a szájukra, folyamatosan káromkodtak és szitkozód- tak. Szavaik azonban sértették azoknak a lakóknak a fülét, akik nyitva hagyták az ablakukat egy kis levegőmozgás reményében. Végül az egyik középkorú asszony

nem bírta tovább, és kiment hozzájuk:

– Kérem szépen, nem próbálnának meg egy kicsit szebben beszélni?

Azok mérgesen-gúnyosan ránéztek, majd újabb szitokszavak következtek.

– Na, és miért? Van valami problémád, mamus? – fűzték hozzá sokat sejtető röhögéssel.

Az asszony elképedt:

– De kérem, gondoljanak másokra is! Ebben az utcában nagyon fontos emberek laknak! Bár a Kovács professzor urat tiszteljük, hisz pont az ő ablaka alatt állnak!

Nos, ennyi kellett nekik. Még jobban belelendültek a trágárságokba, szidva a mindenféle nagyurakat meg főnököket, akiknek bezzeg nem kell reggeltől estig a tűző napon gürcölni gyenge fizetésért. Eközben az illető tiszteletre méltó személy mindent hallott. Egy zacskó narancsot vett elő a hűtőből, kettévágta és kifacsarta őket, majd a levet kancsóba töltve, két palack hideg vízzel együtt kiment a leizzadt munkásokhoz:

– Jó napot kívánok, uraim! Köszönjük, hogy ilyen hamar kijöttek elrendezni a problémánkat. De úgy látom, melegük van... Jöjjenek, üljenek le egy picit az árnyékba!

Egy terebélyes hársfa alatt a kerítés széles párkányára helyezte a tálcat, a kancsót, a poharakat meg a palackokat. A munkások felvidultak:

– Hát ami azt illeti, nem dől össze a világ ha egy percre megálunk...

Csak most döbbsentek rá menyire kiszáradtak. Két-három perc alatt eltűnt a narancslé meg az ásványvíz is.

– Hű! Ilyen finomat még sose ittunk! – csettintgettek.

– Örülök, hogy jólesett. Csak nyugodtan végezzék a munkát, úgy is meglesznek. Az ilyen kánikulában nem szabad túl nagyon kimerülni. Már csak a vérnyomásuk miatt sem.

– Úgy van, a feleségem is figyelmeztetett - válaszolta egyikük. A másik pedig megkérdezte:

– Maga, vagyis Ön, kicsoda?

– Kovács doktor vagyok, az egyetemi klinikáról... Jó munkát továbbra is, uraim!

Barátságosan elköszönt, majd eltűnt a hús kapualjban.

A három férfi összenézett. E jóleső szünet után rosszkedvük teljesen elszállt, és óvatosan meg

Krisztus szemüvegén keresztül teljesen másképp fogjuk látni embertársainkat, szeretetben eltűrve hibáikat, gyengeségeiket

csendben tértek vissza a munkájukhoz, melyet késő délutánra szitkozódás nélkül, nyugalomban be is fejeztek.

Mindenkiben van jó is, rossz is. Minden nehéz helyzet egyben lehetőség is számunkra arra, hogy Isten bennünk levő szeretete legyőzze a rosszat. Ha a hibákat akarjuk látni az emberekben, megtehetjük, ha pedig a jót, akkor azt is észre fogjuk venni. Tehát a mi látásmódunktól függ az, hogy milyen lesz a körülöt-

tünk levő világ. Amit az emberekben keresünk, azt fogjuk bennük megtalálni. Úgyis mondhatnánk, hogy a szemüvegünk határozza meg, hogy milyen a másik: sötét vagy világos lesz az, amit meglátunk benne. Ítélezünk felette, vagy irgalmasságot gyakorolunk vele.

Kedvességgel és türelemmel sokszor meg lehet lágyítani a szíveket, és más, igazabb életre ösztönözhetünk másokat. Egy bölcs ember így írt a Krisztus nevét valókról:

„Nekünk kellene a legjobb példát mutatnunk az egész világon az éles kritizálás elkerülésében. A kedvesség az az erő, melyet Isten azért adott nekünk, hogy meglágyítsuk a kemény szíveket. Az Úr Lelke a kedvesség lelke; a türelem lelke; a jószívűség, béketűrés és elnézés lelke; és nincs közöttünk olyan, akinek ne lenne szüksége ezekre az erényekre. Egész életedben emlékezz rá, hogy bárkiben megtalálhatod a jót, ha keresed.”

Jézus szeretett mindenkit, mert meglátta bennük a jót. A legcsekélyebb elnézéssel sem tudott a bűnre tekinteni, de szerette a bűnöst, mert tudta, hogy Isten a szeretet (1 János 4:16), és hogy Isten szeretete az, amely képes új-játeremteni az emberi szívet, és e

folyamat során a bűnöst igaz emberré formálhatja át.

„Amikor aztán Jézus a házban asztalhoz telepedett, sok vámszedő és bűnös ment oda, és letelepedtek Jézussal és az ő tanítványaival együtt. Meglátták ezt a farizeusok, és szóltak tanítványaiknak: „Miért eszik

a ti mesteretek vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?" Ő pedig, amikor ezt meghallotta, így szólt: „Nem az egészségeseknek van szükségük or-

vosra, hanem a betegeknek. Menjtek, és tanuljátok meg, mit jelent ez: Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot! Mert nem azért jöttem, hogy

az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.” (Máté 9:10–13)

Szabó Attila, Balatonfüred

GYERMEKOLDAL

Jónás és a cethal (Jónás könyve)

„Héber vagyok én, és az Urat, az eget Istenét félem én, aki a tengert és a szárazföldet teremtette.” (Jónás 1:9)

Az Úr elküldte Jónás prófétát egy nagy városba, Ninivébe. Azal bízta meg, hogy figyelmeztesse a város lakóit, mert nagy volt a gonoszságuk. Ha megmaradnak bűneikben, Isten elítéli őket. Jónásnak arra kellett kérelnie az embereket, hogy térjenek meg. Akkor nem következik be a büntetés. De Jónás megijedt a feladattól. Arra gondolt, hogy úgysem hallgatnak rá. Ezért nem is merte vállalni a megbízást. Nem ment el Ninivébe, hanem ellenkező irányba futott. Egy tengerparti városba ért, s ott felszállt egy hajóra.

Az Úr nem hagyta el a kétségbeesett prófétát. Megengedte, hogy nehézségek érjék. Nagy szellet bocsátott a tengerre, s a hajó recsegni-ropogni kezdett, már-már darabokra tört. A hajó legénysége a fölösleges rakományt mind a tengerbe dobálta, hogy így talán nem süllyednek el. A kapitány a hajófenékre is lement, hogy ellenőrizze a hajót. Ott talált rá az alvó Jónásra, aki lelkiismeret-furdalása miatt oda menekült.

– Kelj fel, kiálts a te Istenedhez, hogy mentsen meg minket! -rázta fel az alvót.

Azután a legénység sorsot vett, hogy meglássák, ki miatt van rajtuk ez a csapás. A sors Jónásra esett.

– Igen-mondta ekkor a próféta –, miattam van ez a vihar. Én sodortam veszélybe a ti életeteket is. Zsidó vagyok, és az én Istenem, az ég, a föld és a tenger Teremtőjének parancsa elől futok. Vessek a tengerbe, s a vihar lecsendesedik!

A hajósok megsajnálják Jónást, ezért újra megpróbálták a hajót visszairányítani a partra. Ekkor a szél meg magasabb hullámokat korbácsolt. Ezután nem tehettek mást, megragadták Jónást és a vízbe dobták. A tenger abban a pillanatban elcsendesedett.

Az Úr nem akarta, hogy az engedetlen próféta elveszen. Olyan csodát tett vele, ami nem szokott az emberekkel történni. Isten egy nagy halat rendelt oda, ahol Jónás a vízbe esett. A hal sértetlenül lenyelte a prófétát. Három nap és három éjjel a hal gyomrában volt, és imádkozott az Úrhoz. Jónás megbánta engedetlenségét, és kérte, hogy az Úr tartsa őt életben. Isten meghallgatta imáját. Három nap múlva a hal a part közelébe úszott és kivetette szájából Jónást a szárazra. Akkor újra Ninivébe küldte őt az Úr, és Jónás immár engedelmeskedett. Hirdette az embereknek, hogy hagyják el gonosz cselekedeteiteket, különben elpusztul a város. Jónás hűségesen elvégezte szolgálatát. Isten munkálkodott az emberek szívében, jóra készítette őket. A király és népe meghallgatta az Úr

üzenetét, és bűnbánatot tartottak. Így menekültek meg a város lakói az ítélettől.

Ninive

Egy régi ország fővárosa volt. A várost 13 kilométer hosszú kőfal vette körül, Akkora, mint egy mai nagyon nagy falu, körbekerítve. Parkokat, hatalmas épületeket, palotákat zárt körül.

Ámbrás cet-anyja borjával az Indiai-óceánban, Mauritius szigete mellett

Ismétlő kérdések:

- ❖ Ki volt Jónás?
- ❖ Miért nem ment Ninivébe?
- ❖ Merre futott, és mire szállt fel?
- ❖ Mi történt a tengeren?
- ❖ Mikor csendesedett el a vihar?
- ❖ Mi történt Jónással, amikor a vízbe esett?
- ❖ Meddig volt a cethal gyomrában?
- ❖ Mit csinált ott?
- ❖ Mit tett ezután Jónás?
- ❖ Megmenekült-e a bűnös város?

Jónás a cet gyomrában

Bizonyára ti is elgondolkoztatok már azon, hogy valóban elnyelhet-e a cet egy embert? Válaszul egy dolog bizonyos: a

Földünkön jelenleg élő állatok közül csakis az ámbrás cet lehetett a történetben szereplő „nagy hal”. Ugyanis ez a hatalmas állat (amelynek súlya 25 elefántéval egyenlő) képes lenyelni az embernél nagyobb testű élőlényeket is, például óriás tintahalat vagy polipot.

Feladatok

1) Vegyél elő egy papírlapot, és készíts egy rajzot, amelyben megjelenik Jónás a hal gyomrában. Szerinted, mit csinált Jónás a cethal gyomrában? A rajzoddal válaszold meg.

2) Figyeld meg az alábbi táblázatnak a logikai felépítését! Egészítsd ki az üres kockákat!

Jónás	Hajósok	Tenger	Megbízatás	
Megbízatás		Jónás	Ninive	Hajósok
	Jónás	Ninive	Tenger	Megbízatás
Tenger	Ninive		Hajósok	Jónás
Ninive	Megbízatás	Hajósok		Tenger

Ha ügyesen dolgoztál és szeretnéd velem is megosztani a sikerélményedet, akkor küldd el a következő e-mail címre az elvégzett feladatokat! (e-mail cím: emilia.pap.25@gmail.com)

Írta és rajzolta: **Pap Emília és Somogyi Abigél,**
Kraszna (Szilágy megye)

A Tízparancsolat

Negyedik rész:

A harmadik parancsolat

„Az Úrnak, a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd, mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, ha valaki az o nevét hiába felveszi.” (2 Mózes 20:7)

Ha van bűn, amelyet ma és ez az. Szinte nem lehet olyan he-azonnal el kell hagynunk, akkor lyet találni ma – legyen az építő-

telep, az iskolák folyosója, vagy az otthonok mindennapos légköre – ahol a gyermek már kora ifjúságától ne találkozna és ne szokna rá Isten nevének tiszteletlen használatára, sőt gyalázására. Ezt az ördögi célt mozdítják elő az úgynevezett *akciófilmek* és egyéb műsorok nyelvezete is, melyek különösen a magyar szinkronban, jól „megfűszerezve” megmérgezik a nézők lelkét és elméjét, el-távolítva őket Krisztustól. És ha a

Jó Pásztortól távol kerül az Ő báránya, vajon kinek a karmai közé fog esni?

A pusztában vándorló, Egyiptomból nemrég kijött Izrael népét Szabadítójuk a legsúlyosabb büntetést helyezve kilátásba óvta e büntől, mégis egy napon az Urat tisztelő nép közepette, veszekedés közben az egyik férfi káromolta az Isten nevét. Ekkor így szólt az Úr Mózeshez:

„Vidd az átkozódót a táboron kívül, és mindazok, akik hallották, tegyék kezeiket annak fejére és kövesse agyon azt az egész gyülekezet.” (3 Mózes 24:14)

Ma egyesek számára talán túl szigorúnak tűnhet e büntetés, de nézzünk csak körül: hová fajult napjainkra az a társadalom, ahol sem Istent nem félik, sem az embert nem tisztelik? Másrészt, többször hallottam már a következő véleményt: „Hát, igen, X vagy Y nagyon jó mesterember, és a szíve is arany, csak sajnos a szája csúnya...” Jó. De ha a szíve arany, honnan jön ki az a sok rom-

lotság? Erre az Úr Jézus szavaival válaszolhatunk:

„Mert a szívnek teljességéből szól a száj.” (Máté 12:34)

Itt arról van szó, hogy amivel a szív telve van, és ami túlcserdul a szívünk kelyhéből, abban részesítjük környezetünket, annak áldására vagy átkára. Tehát, amilyen a beszédünk, valójában olyan a mi szívünk is.

Milyen az én beszédem és a tiéd, kedves olvasó? Mit hallanak tőlünk gyermekeink, barátaink, ha esetleg nem találjuk a kulcsomónkat, vagy véletlenül megütjük magunkat? Milyen szavak szállnak fel a menny felé munka, autóvezetés vagy a vasárnap délutáni focizás közben, örökre beíródva tanúságul életünk krónikájába?

Eparancsolat ugyanakkor nem csak a káromkodást tiltja, amit szíve mélyén legtöbbször bűnnek tartanak, hanem Istennek, a mi Urunk és Megváltónk nevének indulatszóként, örömmünkben-bánatunkban való helytelen, „hiába”

való használatát is. Amikor ezt elkezdjük gyakorolni, fokozatosan elveszítjük Isten iránti tiszteletünket, és szívünkéből, életünkéből kihal az istenfélelem.¹

„De mondom nektek, hogy minden haszontalan szóról, amelyet kimondanak, számot fognak adni az emberek az ítélet napján.” (Máté 12:36)²

Ennek értelmében minden trágár, obszcén, gyalázó beszéd, mely népünket kiskortól kezdve megmetyeljezi, és amellyel az Isten képére és hasonlatosságára teremtett embertársunkat illetjük, annak Alkotóját is megsérti úgy, ahogy nekünk is fájdalmat okozna, ha azt hallanánk, hogy valaki a szeretett gyermekünket gonosz szavakkal szomorítja meg.

Mindezekre gondolva Pál apostol ekképpen inti az akkori keresztényeket:

¹ Melynek hiánya azután kimondhatatlan szenvedés forrásává válik az egész emberiség számára.

² Az Új Protestáns fordítás szerint

A hollywoodi akciófilmek hőseinek nyelvezete és viselkedése erőteljes hatást gyakorol a nézők beszédére és gondolkodására

„Semmi rothadt beszéd a ti szá-
tokból ki ne származzon, hanem
csak amely hasznos a szükséges
építésre, hogy áldásos legyen a
hallgatóknak.(...) Minden mérge-
ség és fölgerjedés és harag és lárma
és káromkodás kivetessék közüle-
tek minden gonosszággal együtt.”
(Efézus 4:29,31)

„Most pedig vessétek el maga-
toktól ti is mindazokat: haragot,
fölgerjedést, gonosszágot és szá-
tokból a káromkodást és gyaláza-
tos beszédet.” (Kolossé 3:8)

Ugyanakkor, e parancsolatnak
van egy másik, átvitt értelme is.
Amikor egy lány férjhez megy, új
családnevet vesz fel – a férjéét.
Az Egyházat a Biblia mint Krisztus
menyasszonyát mutatja be,³ és
így mi, mint keresztények, mint az
Ő Egyházának tagjai – melyben
Ő a Fő, mi pedig a testrészek⁴ – a

³ „Örülünk és örvendezzünk, és adjunk
dicsőséget néki, mert eljött a Bárány
menyegzője, és az ő felesége elkészítet-
te magát. És adatott annak, hogy felöl-
tözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba;
mert a fehér gyolcs a szenteknek igazsá-
gos cselekedetei.” (Jelenések 19:7–8)

⁴ „Hanem az igazságot követvén szere-
tetben, mindenestől fogva nevedjünk
Abban, a ki a fej, a Krisztusban; akiből
az egész test, szép renddel egyberakat-
ván és egybeszerkesztetvén az [Ő] sege-

Amint az anya szavai és lénye a gyermeke iránti szeretetét fejezik ki, úgy a mi beszédünket is csak az Isten és embertársaink iránti valódi szeretet szépítheti meg

Krisztus nevét vettük fel. De vajon
miként viseljük az Ő nevét? Hiába
vettük-e fel, méltatlanul neveztet-
ve keresztyéneknek, azaz „krisztusi-
aknak”, avagy dicsőséget hozunk
az Ő nevére életünk és példánk
által?

Elszorult szívvel, de Isten ke-
gyelmében, irgalmában és újjá-

delmének minden kapcsaival, minden
egyres tagnak mértéke szerint való mun-
kássággal teljesíti a testnek nevedését
a maga fölépítésére szeretetben.” (Efé-
zus 4:15–16)

szülő erejében bízva búcsúznak
Jakab és Pál apostolok szavaival:

„Közeledjete az Istenhez, és kö-
zeledni fog hozzátok. Tisztítsátok
meg kezeiteket, ti bűnösök, és szen-
teljétek meg szíveiteket ti kétszívű-
ek. (...) Alázzátok meg magatokat
az Úr előtt, és felmagasztal titeket.”
(Jakab 4:8,10)

„A ti beszédetek mindenkor kel-
lemetes legyen, sóval fűszerezett...”
(Kolossé 4:6)

(J.E.)

Utam Istennel

Övele a völgyben

„Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a go-
nosztól, mert Te velem vagy...” (Zsoltár 23:4)

Üdvözöllek! Marosán Szilvia a
nevem, és 40 éves vagyok. Ma-
gyarvistai születésűként itt élek
férjemmel és két gyerekemmel.
Ma a történetemet szeretném

megosztani veletek, hogy ti is
erőt meríthessetek belőle, ami-
kor nehéz helyzetbe juttok. Mert
mindig van remény, még ha néha
nem is látjuk. „Ha Isten velünk, ki-

csoda ellenünk?”¹ – kérdi a Szent-
írás. Én megbizonyosodtam arról,
hogy senki. Élő példa vagyok erre,
amit most bővebben ki szeretnék
fejteni.

A kálváriám 2018 nyarán kez-
dődött. Tíz évvel a fiam születését
követően, Isten megáldott egy
csodaszép kislánnyal is. Négytagú
családunk így lett teljes, és boldo-
gan éltük mindennapjainkat. Ám
mindez pokollá változott egyik

¹ Róma 8:31

Családunk

napról a másikra. Ugyanis a kislányom születése után másfél évre méhnyakrákot fedeztek fel nálam. Nem akartam elhinni, hogy velem ilyesmi történhetett! Úgy éreztem, sorsom megpecsételődőtt, hiszen mindig csak azt halljuk: a rák egyenlő a halállal. Akkor én is így gondoltam, de ma már tudom, hogy ez nem igaz.

Az első sokkot felváltotta a félelem. Az orvosi vizsgálatok sokaságát műtét, majd kemoterápia és huszonöt sugárkezelés követte. Nehéz és fájdalmas időszak volt, de kezdetben úgy tűnt, megérte. A szervezetem viszonylag jól reagált a kezelésekre. Én is próbáltam minden tőlem telhetőt megtenni, hogy a mérég minimális kárt okozzon nekem. Például, miközben a kemoterápiás vegyszerek a vénáimba folytak, elképzelttem, hogy csak egy vitamint kapok, ami a rossz sejteket megsemmisíti, de a jókat erősíti. Nem is voltam rosszul utána. A sugár-

kezelések alatt pedig végig imádkoztam – és ez sokat segített, közelebb hozva engem az Úrhoz.

Be kell vallanom, volt olyan időszak az életemben, amikor távol kerültem Tőle, de a betegségem volt az, ami visszahozott Istenhez. Minden imámban azt kértem, hagyja meg életem, hogy felnevelhessem gyerekeimet. Legyen minden az Ő belátása szerint, csak az életemet ne vegye el. Most visszatekintek, és látom, hogy Isten meghallgatott. Megjártam a mélységeket, de még életben vagyok. Az Ő kegyelme az, hogy még itt vagyok. Háromszor voltam már a halál küszöbén, de Ő mindannyiszor megragadta a kezem és visszahozott. Áldott legyen az Ő neve!

A kezeléseket követően fél éven át jól voltam. „Itt a vége, ezt megúszta, Szilvike” – mondtam magamban. S akkor jött a következő próba. Mindegyre vesefájdalmaim voltak. Az orvos meg-

vizsgált, szerinte minden rendben volt, nem értette miért fáj. Így telt el néhány hét, míg egyszer csak az egyik éjjel irgalmatlan fájdalomra ébredtem. Kihívtuk a mentőt – de ez már tavaly, a covid-járvány idején volt, s a mentő fájdalomcsillapítót adott, de nem akart bevinni a kórházi helyek hiányára hivatkozva. Ezután észrevettem, hogy leállt a vizeletem. Így volt ez 24 órán át, amikor is újra kihívtuk a mentőt, amely most már bevitt. Az urológián az ügyeletes orvos megvizsgált, és láttam amint pánikba esik. Kiabálni kezdett, hogy miért vártam meg az utolsó pillanatot:

mindkét vesém le van állva, életveszélyben vagyok!

A vérkép szerint a mérgeanyag értéke tizenkettő volt, pedig csak egy és valamennyi szabadott volna legyen. Azonnal bevitték a műtőbe. Csupán zsibbasztást alkalmazva, a bal vesémbe nefrosztómát (vesemedence-katétert)² helyeztek. Nagyon fájdalmas volt. Mivel nagyon kevés vizelet távozott, másnap a jobb vesémbe is katétert kaptam, amit szerencsére már altatás alatt végeztek el, ezért semmit sem éreztem. Most derült ki,

² Nefrosztóma behelyezése: „Helyi érzéstelenítés után egy apró bemetszést ejtenek a bőrön, majd tűvel és egy vékony, rugalmas vezetőhuzallal bevezetik a katétert – amely egy rugalmas műanyag cső – a vesébe. Ha az orvos meggyőződött arról, hogy a tű megfelelő helyzetben van, akkor kicseréli a katéterre. A katétert egy műanyag tasakhoz illesztik, amely felfogja a vizeletet.” (egeszsegvonal.gov.hu/170-nefrosztoma.html – a szerk. megj.)

hogy mindez a sugárkezelés következménye!

Nehéz időszak következett. A nefrosztómákkal élni kínszenvedés volt: állandó fájdalmak, naponkénti fertőzés. Az antibiotikum lett a barátom. Nehézzé vált a járás, az ülés, az alvás. Még most is könnyezek ha visszagondolok minderre. Végül a húgyhólyagom is begyulladt, és a fájdalom elviselhetetlenné vált. Lelkem összetört, a hitem megingott. Depresszió vett hatalmába. Imáimra nem jött válasz. Veszekedtem Istennel: „Miért nem hallasz engem? Nem érted, hogy nem bírom tovább?”

Azután, amikor végre hatott a fájdalomcsillapító, elszégyelltem magam, és bocsánatot kértem Tőle. És akkor jött a segítség – egy Magyarországon élő barátóm, Szallós Erzsike által. Ő ott, én itt. De a Messenger révén állandóan mellettem lehetett. Őt rendelte Isten mellém lelki segítőnek, ő tartotta bennem a lelket. Segített a múltamat feldolgozni, elfogadni. Sok lelki sérülést feloldottunk, elengedtem a magamban hordozott haragot. Végül e rákbetegség által sikerült megbocsátanom, és új emberré lennem. Ma már jobban tudok szeretni, tisztelni, értékelni másokat.

Ez úton szeretném most megköszönni a barátoknak, ismerősöknek, minden falumbelinek, akik kitartóan támogattak, ki amint tudott – imával, étellel, pénzzel. Nagyon jól fogott segítségük, hiszen férjemnek el kellett hagynia munkahelyét azért, hogy az én terheimet magára vegye. Hosszú hónapokon keresztül szinte semmi bevételünk sem

volt, de ti egy lélekként álltatok mellettünk! Az Úr mindig a megfelelő időben küldött segítséget. Szívből köszönöm Neki és nektek. Tudjátok, hogy én is mindezt bármikor megtenném értetek, habozás nélkül.

A történet folytatódik, és csak most jön a java. A kolozsvári onkológián orvostól orvosra jár-

A műtétek után

tunk. Egyik a másikhoz küldött, de nem akartak foglalkozni velem. A protokoll szerint kemoterápiával kellett volna folytatni, de ezt visszautasítottam. Erre többé nem törődtek velem, sőt aláírtak velem egy papírt, mely szerint, mivel a kezelést megtagadtam, nincs mit keresnem többé náluk.

Pánikba estem. Az orvosok lemondtak rólam. Itt tettek tönkre,

és most magamra hagynak?! Nem látva a kiutat, gondoltam itt a vég. Pedig biztos voltam benne, hogy műtetre van szükségem. Anélkül elfertőződöm és belehalok. Elegem volt már mindenből – a lelógó csövekből, a mindennapos erős fájdalomtól: éreztem, nem bírom tovább. Egyik este bementem a fiamhoz, és megpróbáltam felkészíteni a legrosszabbra: orvosi segítség nincs, ezért az Úr Istenre bízta az életem. Segítsen, vagy vigyen haza. A fiam megértett, de leírhatatlan fájdalom tükröződött a szeméből.

Ekkor elhatároztam: mégsem mondom le, hanem tovább harcolok, amíg csak lélegzet van bennem! Látni akarom, amint gyerekeim felnőnek, és unokáim lesznek. Nem, nem adom fel! Azon az estén Istennel egy különleges beszélgetésem volt, melynek végén az a meggyőződésem támadt, hogy meg fog menteni, mert számára nem létezik lehetetlen, és Ő nem mondott le rólam.

Így is lett. Rövid időn belül tudomást szereztünk egy brassói magánklinikáról, a Szent Konstantinról, ahova elérve, egy nagyon jó orvossal kerültem kapcsolatba, Bogdan Moldovannal. Nehezen vállalta az esetet, sokat

kellett győzködni, de végül rábólintott. Újból felcsillant előttem a remény!

Kedves barátaim, éreztem, Isten vezetett el erre a helyre. Anynyira boldog voltam! De ekkor újabb akadály gördült utunkba: a műtét ára tizenötezer euró volt. Honnan lesz meg ez az összeg? Aggódtam, de végül rábízta Istenre: „Uram, segíts meg, kérlek, teremtsd ki ezt a pénzt!” És Ő egy

A brassói Szent Konstantin klinika

éjjel álmomban szólott hozzám, ezt mondva: „Ne félj! Mire a számlát rendezned kell, meglesz.”

És így is lett. Több helyről – innen és Magyarországról is – gyűlni kezdett a pénz, majd egy pénteki napon a hiányzó összeg befolyt a számlámra Hollandiából. Most már megvolt mind a tizenötezer euró! És érkezett is a telefonhívás Brassóból: hétfőre várnak. Ez év június 14-ére esett a műtétem – éppen a születésnapomra! Hála öntötte el a szívemet. Három ország lakosai fogtak össze érdekekben. Meg kell köszönöm nektek, kedves barátaim: nélkületek nem sikerült volna! Hálás vagyok Istennek értetek.

Eljött a műtétem napja. Hat órán át tartott, és az intenzív osztályon tértem magamhoz. A doktor úr elmondta: jól sikerült, így már sokáig élélhetek. A műtét során kivették számos szervem, közöt-

tük a húgyhólyagot és ezen kívül mindent, ami női mivoltomhoz tartozott. Az orvos szerint a sugárkezelés volt az, amely összeroncsolta a szerveim. Emiatt voltak a nagy fájdalmaim is. Ha nem veszi ki őket, nem maradhattam volna életben. Hatalmas volt rajtam a vágás, és a zacskóktól sem szabadultam meg. Hálás voltam, amiért életben maradtam, de mégis csalódott.

Bogdan Moldovan doktor a brassói klinikáról

Elsírtam magam. Mi lesz így velem? Az asszisztensnő észrevette elkeseredésem, és elma-

gyarázta, hogy e két zacskó (a vastagbél és húgyutak kivezetése) jelenti számomra az életet. Habár végül megértettem a helyzetem, nehéz volt elfogadni. Végül beletörődtem: igen, valahogy megszokok majd mindent, és az idő begyógyít minden sebet.

Egy hetet töltöttem még el a kórházban, de nem múlt el nap, hogy vizesre ne sírjam a párnámat. Tele voltam bizonytalansággal, félelemmel: meg tudok-e birkózni ezzel az új helyzettel? Úgy éreztem, mintha egy új, másik testem lenne. Sőt, ezen túl egész életemen át egy

tíz hónapos csecsemő étrendjén kell lennem, mivel a bélrendszerem tönkrement, emésztésre képtelenné vált. Semmit sem ehetek, ami magvas, héjas, rostos. A zsákok cseréjét, tisztántartását ott megmutatták, de rettegtem attól, hogy otthon majd valamit elrontok. „Kérlek, Uram segítsél, küldj valakit!”

Isten meghallgatta az imámat, és hazaérve, két kedves barát-nőmet rendelte mellém, akik két hónapon át látogattak, ápoltak, támogattak. Köszönöm nektek, Tünde és Rodica! Sajnos továbbra is nagy fájdalmaim voltak, de úgy, hogy az ágyban is alig bírtam mozdulni, és a felkelés meg a járás kínszenvedés volt. Rodica észrevette és rám parancsolt, hogy mozogjak. Megpróbáltam, de az életem egy rémálommá vált – még a levegővétel is fájt. Így tartott ez az állapot két hónapig, míg végül újból fellázdattam Isten ellen. „Elegem

van, kérlek vigyél már haza!” – könyörögtem.

De Ő ezt nem így gondolta, hanem egyszer csak észrevettem, hogy napról-napra csökkennek a fájdalmaim: könnyebbé vált a felkelés, lefekvés, járás. Két héten át tartott mindez. Örvendeni kezdtem, hogy már a nehezen túl vagyok, és egy nap nagyon megkívántam egy barackot – amelyről azonban tudtam, hogy számomra tiltott. Mégis megettem, és nem sokára rettentő fájdalmak, meg a hármaskolozsvári klinika lett a vége. A diagnózis: bélcsavarodás.

Minden porcikám kétségbeesetten tiltakozott: csak ne következzen újabb műtét! A lelkem mélyéből kiáltottam: „Drága Jézus, most segíts! Isten Fia, csak most még egyszer ne hagyj el!” És akkor valami csoda történt: a fájdalom alábbhagyott, és napról napra jobban lettem. A doktor úr – Necula Alexandru – kijelentette:

– Megszabadultál, hazamehetsz!

Ha te, aki e sorokat olvasod, most magad előtt látsz engem, képzeld el azt a hálát, örömet, bol-

dogságot amely ekkor körülfonta a szívem. A kórházi ágy mellett térdre esve köszöntem meg Jézusnak e beavatkozást. Igen, Ő ezúttal is megmentett, mert a doktor úr elmondása szerint nagyon kevesen élnek túl ezt a betegséget. De most feltétlenül írnom kell pár szót erről az orvosról. Ilyen emberrel nem találkoztam a kálváriám három éve alatt: ő olyan számomra, mint Isten gyógyító angyala. Azóta is, ahányszor eszembe jut, imádkozok érte és egész családjáért, kérem rájuk Isten áldását. Igen, az én Atyám a legjobb orvost küldte mellém, hogy megmeneküljek attól a bajtól, amit csak én okoztam magamnak. A leckét megtanultam, s ezentúl tudom, hogy csupán azt szabad ennem, amit felírtak nekem.

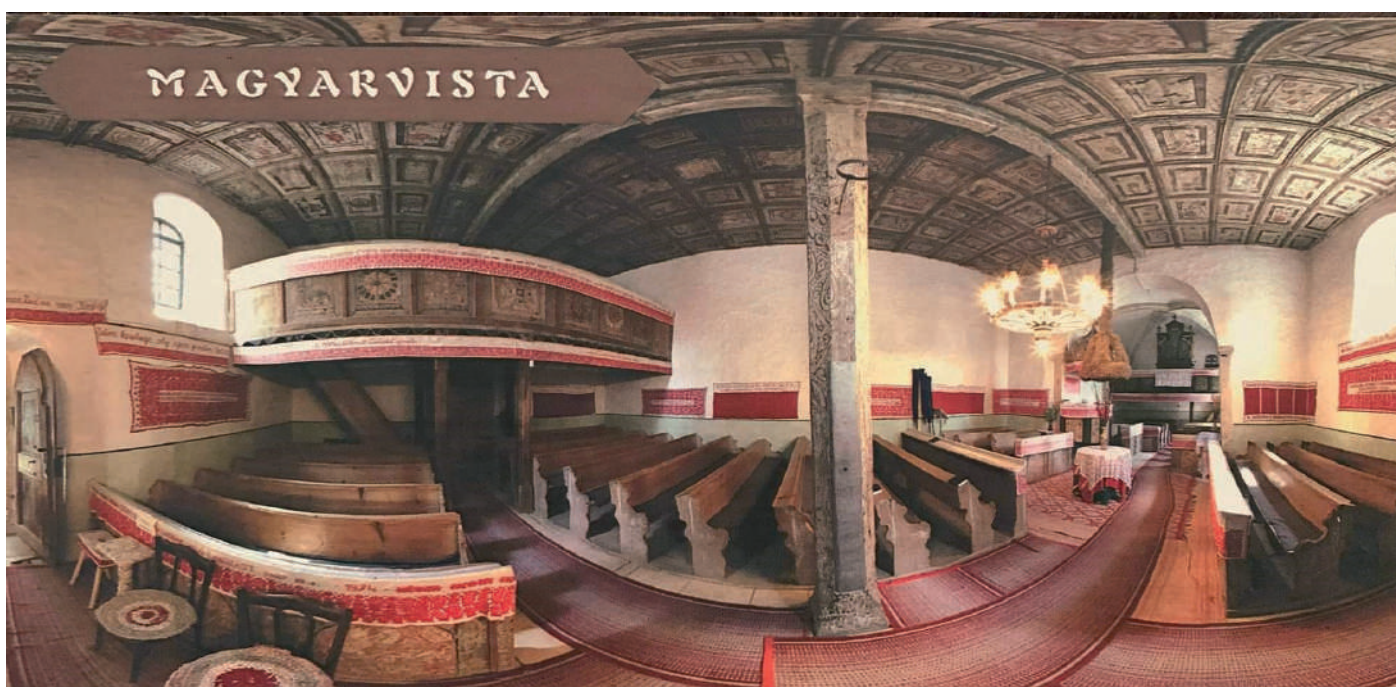
Kedves barátaim, az élet szép, ha a jóra, az öröme, a hála összpontosítunk. A többi elmúlik. Mostanra sikerült elfogadni magam így, ahogy vagyok. A családom örvend, hogy együtt vagyunk, és amiért még egy esélyt kaptam az életre. Most pedig a férjemről

szólnék: ilyen férjet kívánok minden nőnek, amelyet az Úr nekem adott. Végig kitartott mellettem, ápolt, főzött, mosott, vigyázott a gyerekekre, végzett minden házimunkát. És nem a sérült, beteg nőt látja bennem, hanem a szerelmemet, akit annak idején megszerezett. Ki tudja mondani azt, hogy: „Nem számít nekem az, hogyan nézel ki, én most is úgy szeretlek, ahogy vagy!” Köszönöm neked, Marosán Tibor, tudd meg, hogy én is ugyanazt megtenném érted szó nélkül, bármikor!

Ugyanakkor meg szeretném köszönni pár szóban a Felházi Klára tiszteletes asszony jószágát. Köszönöm Önnek, hogy mindig mellettünk állt és támogatt, és ahogy mondani szokta: „Isten előtt hordozlak téged, drága Szilvia!” Önnek köszönhetem a hollandiai közösség segítségét is, az Ön közbenjárása révén.

Továbbá köszönetet mondok drága szüleimnek is: mindig mellettünk álltok, mindenben segítetek minket. Szeretlek titeket!

Köszönöm a magyarországi barátaimnak, ismerőseimnek, ro-

A mi vistai templomunk belseje

konaimnak amit tettek. Nélkületek nem sikerült volna! Drága Erzsikém, te onnan messziről segítettél nekem! Nem számít a sok kilométer, a szívünk összefonódott örökre. Nélküled talán nem bírtam volna ki e megpróbáltatást. Nagyon szeretlek!

Most visszatekintve az elmúlt időszakra, elmondhatom: bár voltak szomorú, kínnal telt napok, elbukás, gyötrellem, és zuhanás, mégis érzem, hogy mély, igaz szeretet köti szívem össze Istennel. Meggyőződésem, hogy életben kell maradnom, tanúbizonyságot tenni Isten csodálatos Gondviseléséről. Ezért kérek Téged, aki e sorokat olvasod: ha ehhez hasonló próbán mész át, és szükséged van lelki, vagy fizikai segítségre, hívj fel, ne habozz! Sok mindent

tapasztaltam meg az utóbbi évek alatt, és amiben tudok, segítek. Oly sokszor jól fogott volna a sokféle kellemetlen, általam átélt dologban egy tanács, segítő szó, de nem volt aki mindezekhez értsen. De neked itt vagyok én. Sokat láttam, megéltem. Szívesen segítek!

Ne feledjétek, a felhők fölött mindig süt a nap. Elbukunk, felkelünk, sírunk, nevetünk, fáj, elmúlik – ilyen az életünk. De mindig van remény, akkor is, ha ezt nem látjuk. Mindig jönni fog a segítség. Isten megengedi a próbát, de nem mond le rólunk soha. Hisz Ő úgy szerette e világot (vagyis minket, embereket), „*hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” (János 3:16) Ő mellettünk van és lesz a legnehezebb

helyzetekben, nem hagy el a halál árnyékának völgyében sem.

Köszönöm a lehetőséget, hogy hozzátok szólhattam. Bármilyen titeket, merítsetek erőt a tapasztalataimból, tudván azt, hogy az Úr Isten bűnösségünk ellenére hall és lát, szeret és segít minket. És ha igaz hittel és bűnbánattal közeledünk Hozzá, akkor bocsánatot nyerünk Jézus Golgotán kiontott vérében. Higgyük ezt el, és bocsássunk meg mi is megönmagunknak és egymásnak.

Köszönöm, hogy volt türelmetek végigolvasni. Legyetek áldottak az Úr Jézus nevében!

Telefonszámom: **0746 644 950**

Marosán Szilvia-Szidónia,
Magyarvista (Kalotaszeg)

Erdélyi Bibliaiskola

Hetedik rész: Az ember természete

„Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, íme újjá lett minden.” (2 Korintus 5:17)

A csere

Egy öreg csavargó botorkált az utcán. A cipőjéből kilátszott lilás, feketés bőre, zoknit nem hordott. A nadrágján a foltok lazán lógtak. Elrongyolódott kabátja nem sok védelmet jelentett a hidegben. A könyöke kikandikált a kabátujjából. Több hónapos szakálla kócosan csüngött az állán. A dohányzás nyomai jól látszottak a fogán. Olcsó pálinka bűze és egyéb kellemetlen szagok lengték körül. Botra támaszkodva csoszogott, amikor hirtelen egy fényes, fekete limuzin állt

meg mellette. A város egyik leggazdagabb embere, több nagyáruház tulajdonosa tekintett rá szánalommal, majd ekként szólította meg:

– Jöjjön csak ide, szeretnék kérdezni valamit.

A csavargó közelebb lépett.

– Szeretné-e, ha jobb dolga lenne? Ha olyan finom ruhákban járhatna, mint az enyém? És lenne egy rendes lakhelye? Ha igen, szálljon be a kocsiba, és mindezt megkaphatja.

A csavargó örömmel ült be. Hamarosan egy, a város legelőke-

lőbb lakónegyedében levő díszes épület előtt álltak meg.

– Megérkeztünk – mondta a gazdag ember.

– Az alkalmazottaim rendbe fogják szedni Önt. Most el kell mennem, de ők majd végrehajtják az utasításaimat.

Az úriember elment, és egy fiatalember lépett a csavargóhoz.

– A főnököm azt kérte, hogy mindenből a legjobbat adjam önnek. Kövessen! Először meg fogjuk fürösztöni. Kérem, vegye le a kabátját!

Fürdés! A szó rémülettel töltötte el a csavargót. Piszkos bőre évek óta nem látott vizet. Félelem villant a szemében:

– Kilenc éve hordom ezt a kabátot. Nem veheti le rólam csak úgy!

A fiatalember kedvesen mosolygott.

– Kérem, tegye le ezeket a rongyokat, hogy élvezhesse a kelle-

mes, meleg fürdőt! Utána gyönyörű új ruhákat adok önnek.

A csavargó sértve érezte magát. Az arca eltorzult a haragtól. Ez a szolga az ő becses javait rongyoknak nevezte! Micsoda sértés!

– Hogy nevezheti a ruháimat rongyoknak! Az úr a limuzinban azt mondta, kaphatok új ruhákat. De arról nem volt szó, hogy ezeket el kellene dobni!

– Csupán azt mondtam Önnek, amit az uram kíván – mondta az alkalmazott csendesen.

– És ha elutasítja, akkor el kell hagynia a házat, és ez a mesébe illő lehetőség talán soha sem tér vissza az Ön számára. Gondolja jól át!

Szavaiból kicsengett, hogy ez volt az utolsó szava.

Vajon végül hogyan döntött ez a szegény, mosdatlan ember? E szokatlan történet csavargója nagyon hasonlít ránk: a mi emberi természetünket jelképezi. Mielőtt Krisztus igazságának ruháját hordhatnánk, le kell vetnünk féltett eddigi ruhánkat, nyomorúságos, bűnös régi valónkat, hogy azután megtisztulva, új jellemruhát kapjunk. Isten ezt mondja:

„Azt tanácsolom neked, hogy végy tőlem (...) fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága...” (Jelenések 3:20)

Isten arra vár, hogy a mennyi gazdagságát ránk áraszthassa, visszaalakítva bennünk az eredeti képmást. Készek vagyunk-e levetni a szennyes rongyainkat, és engedjük-e, hogy Isten újat alkosson belőlünk?

Eredetünk

Isten nem csupán a szavával hívta életre Ádámot, mint ahogy a többi élőlényel tette, amelyek esetében csak szólt és azok meg-

lettek. Nem, hanem őt a földből szerető kezével alkotta meg:

„És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehelt vala az ő orrába életnek leheltét. Így lőn az ember élő lélekké.” (1 Mózés 2:7)

De Ádám, habár ott volt az Édenkert rengeteg állata körülötte, nem volt boldog egyedül, igazi társ nélkül. Ekkor Isten így szólt:

„Nem jó az embernek egyedül lenni: szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt.” (1 Mózés 2:18)

Ezután elaltatta, és csodálatos módon, fájdalommentesen kivett belőle egy bordát, és ezt az élő, már meglévő anyagot megsokasítva, egy szeretetre méltó nőt alkotott belőle.

Ádámot ekkor felébresztette az Úr, s ő meglátva újonnan alkotott társát, egyből megszerette. Így szólt:

„Ez már csontomból való csont, testemből való test...” (23. vers)

Ekkortól van az, hogy a férfi női élettársat keres magának, és új meg új családok alakulnak, szavatolva az újabb meg újabb nemzedékek megszületését.

„Annakokáért elhagyja a férfi az ő atyját meg az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.” (24. vers)

Férfi és női mivoltunk, meg a szerető család isteni ajándéka édenkerti, bűneset előtti, és mindmáig fennmaradt értékeink. De még valami: a modern tudomány véleményétől eltérően, nem egy ősi majomszerű lény génjeit hordozzuk magunkban, hanem:

„Teremté Isten tehát az embert az Ő képére, Isten képére teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket.” (1 Mózés 1:27)

Micsoda kiváltság! A férfi és a nő együtt hordozza magán a teremtő Isten képmását. Ha a bűn évezredek hordalékát valaki lesepertőlünk, tisztán meglátásana, hogy egymást kiegészítve miként tükrözzük vissza Isten csodálatos jellemét. Ez a bűn-szenny tisztul le rólunk a megtérés, és az újjászületés által.

Isten képére lettünk teremtve! Isten a földben levő kémiai

elemeket használta fel – nem pedig más élőlényt, esetleg valami tengeri lényt vagy egy majmot –, hogy megteremtsen bennünket. Világos különbség van köztünk és a többi állatfaj között: mi Isten gyermekeinek neveztetünk.¹

Isten uralmat adott Ádámnak és Évának minden felett a földön, beleértve az állatokat is.

„Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet, és hajtsátok birodalmatok alá! És uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszómászó mindenféle állaton.” (1 Mózés 1:28)

Mindaddig, amíg a Teremtő szeretetére hagyatkoztak, egy tökéletes, gonoszság és vérontás nélküli világban élhettek.

¹ „Lássátok milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk! (...) Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk...” (1 János 3:1–2)

Álljunk most meg egy pillanatra, és csodáljuk meg magunkra tekintve Isten roppant teremtő művészetét! Vegyük például a lábfejünk felépítését. 26 csontból (lábtő, lábközép, és lábujj csontokból) áll, amit 36 különböző ízület tart együtt, szívós inakkal és mintegy 50 izommal, amelyek a másodperc töredéke alatt képesek összhangban mozdulni. Ezek a csontok három ívet képeznek – kettő a lábfej hosszában fut végig, egy pedig keresztirányban –, amelyek biztosítják a természetes, hajlékony rugózást, ami felfogja a zökkenéseket, amikor futunk, megyünk vagy ugrunk.

Körülbelül két órát, azaz 12 kilométert kellene gyalogolnunk jó ritmusban naponta. Egy átlagos súlyú ember esetében ez azt jelentené, hogy kb. 600 tonna nehezede egy-egy lábára. Ha akár ennél kevesebbet is jövünk-me-

gyünk, állunk, ugrunk, kerékpározunk, lépcsőt mászunk, akkor is mekkora megpróbáltatásnak van kitéve alsó végtagunk 365 napon keresztül!

Az evolúciót vallók nem tudják megmagyarázni, hogyan alakult ki az emberi lábfej olyannyira más formája az állatéból (a majomszerű ősből), és hogyan tanult meg két lábon járni négy helyett, és közben még egy lábon egyensúlyozni is járás közben.

Gondolkodjunk!

Mi történt e világgal?

Isten tökéletes embereket teremtett a saját képmására, és egy tökéletes otthonba helyezte őket. A világon most mégis szörnyű zűrzavar az úr, és nem találunk tökéletes embereket benne. Mi történt velünk?

Isten úgy döntött, hogy a kezdetben tökéletes emberpárnak – a menny angyalaihoz hasonlóan

A szerető család a legszebb fennmaradt, édenkerti ajándék

– szabad akaratot ad. Vagyis szerethetik Őt, de el is fordulhatnak tőle. A szeretet nagy elve megkövetelte ezt a kockázatvállalást, kizárva mindenféle megszorítást, erőszakot.

Sajnos, a legfőbb angyal, Lucifer, büszkévé vált:

„Szíved felfuvalkodott szépséged miatt, megrontottad bölcseségedet...” (Ezékiel 28:17).

Elégedetlen lett a helyzetével, és Isten helyét kívánta magának. Ám a szerető Isten nem sújtott le e gyermekeire, ahogy ma sokan jónak látnák. Habár előre látta az ő, meg az őt követők sorsát, mégis, mint irgalmas szülő megengedte neki a külön utakon járást, azóta is életben tartva őt. Sátánnak sikerült is elhinteni az elégedetlenség magvát a mennyben, és végül az angyalok egyharmadával együtt távoznia kellett onnan.

„... ímé vala egy nagy veres sárkány (...) és a farka után vonszá az ég csillagainak² harmadrészét, és a földre veté azokat...” „És vetteték a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak, ki mind az egész föld kerekességét elhiteti, vetteték a földre, és az ő angyalai is ő vele levettetének.” (Jelenések 12:4,9)

Mivel az emberi faj, Ádám és Éva leszármazottai hallgattak a Sátán megtévesztő szavára, ő és bukott angyalai – a démonok – jogot követelnek e föld feletti uralomra. Ám Isten, irántunk való irgalmából, korlátozza a Gonosz hatalmát, és állandóan őrzi e Földet, gondot viselve rólunk. Ha pedig a bűnös ember öszintén hozzá fordul, akkor – a Krisztus engesztelő áldozata alapján

Egész szervezetünk felépítése Isten szeretetét tükrözi

– visszafogadja őt a mennyi családba.

Hogyan tévesztette meg Sátán Évát a kígyó képében?

❖ Közel férközött hozzá, megbűvölő hatást gyakorolt rá, és kételkedést ébresztett a szívében Isten iránt: „Csakugyan azt mondta az Isten...” (1 Mózes 3:1) Ma a médiák vállalták el nagyrészt az édenkerti kígyó szerepet. Kezdjük csak el nézni a hipnotizáló képernyőt, és a többi már gyerekjáték lesz a hazugság atyjának.

❖ Eltúlozva állította be Isten követelményeit:

„... hogy a kertnek **egy fájáról se egyetek?**” Tudta, hogy Isten csak egy fát tiltott meg, mint az engedelmesség próbáját, de lázítani akart: „egy fáról se?”

Ez úgy van, mint a mai embereknel: tudja valaki, hogy nem jók számára a dohány, az alkohol, vagy bizonyos egészségtelen ételek, de rögtön azt mondja:

– Már **semmit** sem szabad ennem, innom? Már semmit sem szabad megtennem?

Mintha ezeken a mérgeken meg rossz szokásokon túl nem lenne sok száz vagy ezer más, jó dolog.

❖ Hazudott neki: „Dehogy haltok meg...” (4. vers) –, és ő elhitte. Ma is Sátán elhitette az egész pogány világgal, s a kereszténység túlnyomó részével azt, hogy a halál az valójában egy másik dimenzióban való tovább élés, a lét egy másik formája. A spiritizmus elmélete szerint mindenkinek, a bűnhöz ragaszkodóknak a lelkei is végül egy kellemes, magasabb szférába jutnak, ahol örökké fognak élni – s ily módon e félrevezető elmélet tagadja a megtérés szükségességét, Isten ítéletét és a második halált.

❖ Felingerelte Évát, hogy hozzá, Luciferhez hasonlóan, Isten helyét kívánja meg:

„Hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból (...), olyanok lesztek mint az Isten...” (5. vers).

Vagyis, állítása szerint Isten féltékenységből tiltotta meg számukra a tiltott fa élvezetét,

² A Bibliában a csillagok angyalokat jelképeznek: „A hét csillag a hét gyülekezet angyala...” (Jelenések 1:20)

tudva, hogy annak gyümölcse isteni szintre emelné az emberpárt. Ma is pontosan így dolgozik Sátán: besugallja az embereknek, hogy a tiltott élvezetek – drogok, alkohol, paráznaság, pornográfia, homoszexualitás, mindenfajta mértéktelenség, gonoszság és önzés – fognak minket az áhított boldogságra

eljuttatni, és csupán önmagunk bűnös hajlamaira hallgatva, e földet kényünk-kedvünk szerint uraló ember-titánokká válunk. Isten pedig állandóan tiltásokkal akadályoz minket, mivel nem akarja a mi valódi boldogságunkat, beteljesedésünket. Mind a történelem véres századai, mind a közeljövő bizonyítja

majd azt, hova vezetett és vezet a Lázító e hazugságaira való hatezer éves hallgatás.

Az Isten Szava iránti engedetlenség Évát a bűn misszionáriusává tette. Rávette Ádámot is e végzetes lépésre, és így megtört az Istennel való felhőtlen szeretet-kapcsolatuk.

Tanulmányozzunk!

1) A csodálatos tapasztalat helyett, amit a kígyó ígért, Ádám és Éva mit érzett végül? (Lásd 1Móz 3:7–10 verseit) _____

2) Mit tettek ezután? (12–13. versek) _____

(A bűn mindig megtöri a kapcsolatot Istennel és a másik emberrel).

3) Mit veszítettek el a bűn miatt? (22–24. versek) _____

4) Mit mond a Biblia alapvető emberi természetünkről?

„Íme, én _____ fogantattam, és _____ melengetett engem az én anyám.” (Zsoltár 51:7)

(A válaszokat az alábbiakban is megtaláljuk. A sorrendet felcseréltük! – természet/másra hárították a vádat/bűnben, vétékben/követnek/Az Édent és az élet fájához való jogot/Fiú/szégyent és félelmet)

Lélek, élet lehelete

Az emberi természet jobb megértése érdekében tudnunk kell azt, hogy a Biblia az embert egészként kezeli, nem pedig elválasztható részekként, ahogy sokan hiszik. 1Móz 2:7 leírja, hogyan teremtette Isten Ádámot:

„És formálta vala az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehellett vala az ő orrába életnek lehelletét. Így lőn az ember élő lélekké.”

Tehát: a föld pora + az élet lehelete = emberi lény, élőlény. A halál ennek az az ellenkezője: a test visszakerül a földbe, míg az élet lehelete, az Istentől származó életerő visszatér Istenhez.

„És a por földdé lenne, mint azelőtt volt; a lélek pedig megtérne Istenhez, a ki adta volt azt.” (Prédikátor 12:9)

Ez a lélek azonban nem egy test nélküli, ám mégis beszélő, gondolkodó kísértetszerű lény. Ilyeneket itt-ott láttak már az emberek, de ezek a démonok művei. A Prédikátor könyvéből idézett vers az előbbi, 1 Mózes 2:7 párja. Ott Ádám élettelen teste az élet leheletét kapja meg Istentől. A születő gyerekek ugyancsak ebben az életerőben, ajándékban részesülnek. Ez az élet-lehelet az a lélek, mely visszatér Istenhez, aki adta.

Az élet lehelete a Bibliában:

„... holtak valátok a ti vétkeitek és bűneitek miatt...” „... cselekedvén a testnek és a gondolatoknak akarátát, és _____ szerint haragnak fiai valánk...” (Efézus 2:1,3)

5) Ki szabadíthat meg ebből az állapotból?

„Ha a _____ megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.” (János 8:36)

6) Hogyan részesülhetünk e szabadításban?

„Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és ők _____ engem. És én örök életet adok nekik, és soha örökké el nem vesznek, és senki nem ragadja ki őket az én kezemből.” (János 10:27–28)

A világban és önmagunkban levő bűnt teljes szívűből megutáló emberek Jézus követőivé lesznek, Ő pedig megőrzi őket, s elvezeti az örök életre.

– Jelenti az élet erejét, mely olyan, mint az áram mely által felgyúl a villanykörte. Pl. a már idézett 1 Mózes 2:7-ben, vagy, ahogy az Özönvíz esetében láthatjuk:

„És oda vesze minden földön járó test, madár, barom, vad, és a földön nyüzsgő minden csúszó-mászó állat; és minden ember. Mindaz, a minek orrában élő lélek lehellete vala, a szárazon valók közül mind meghala.” (1 Mózes 7:21–22)

Itt azt látjuk, hogy az élő lélek lehelete minden élőlény életben maradásának feltétele.

Másrészt, a lélek szó:

– Az 1 Mózes 2:7-ben élő lényt, személyt jelent: „Így lőn az ember élő lélekké.”

Máshol ugyanígy: „Valánk pedig a hajóban lélekszám szerint összesen kétszázhetvenhatan.” (Cselekedetek 27:37)

A lélek jelentheti a belső mivoltunkat is:

„Felette igen szomorú az én lelkem mindhalálig! Maradjatok itt és vigyázzatok énvelem.” (Máté 26:38)
Ezek az Úr Jézus szavai a Gecsemáné kertben való gyötrődésekor.

A keresztény világban széles körben elfogadott *halhatatlan lélek* kifejezés nem található meg a Bibliában. Isten szava arról tesz bizonyosságot, hogy csupán Isten az, aki valóban, önmagában halhatatlan:

„... a királyoknak Királya és az uraknak Ura, kié egyedül a halhatatlanság, aki hozzáférhetetlen világosságban lakozik...” (1 Timóteus 6:15–16)

Az, hogy az örökkévalóságban többé nem lesz halál, csupán Isten fenntartó és kegyelmes erejének lesz tulajdonítható, mely által életben tartja mindörökké az el nem bukott angyalokat, üdvözült embereket és újjáteremtett állatokat.

Az „élet lehelete” kifejezés a *ruach* héber szó fordítása. Az Ószövetség 377 alkalommal használja, léleknek, szélnek, leheletnek is van fordítva, de legtöbbször az „élet lehelete” vagy az „Isten lelke” a használatos.

Az Újszövetségben található görög szó a *pneuma*, jelentése: lélek, fújni, lehelni. Soha sem használja egy, a testtől független, tudatos lét vagy lélek megjelölésére.

A test és a lélek elválaszthatatlan, egymással összefüggő egység:

„Maga pedig a békességnek Istene szenteljen meg titeket mindenestől; és a ti egész valótok, mind lelketek, mind testetek feddhet-

A médiák hipnotizáló hatása elfordította az ember tekintetét Istenről

lenül őriztessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.” (1 Theszalonika 5:23)

A test és a lélek – a külső és belső tulajdonságok – alkotják az ember egészét. Mindkét rész Istentől függ, és az elkárhozottaknak mind a teste, mind a lelke megsemmisül az ítéletkor:

„És ne féljete azoktól, a kik a testet ölik meg, a lelket pedig meg

nem ölhetik; hanem attól féljete inkább, a ki mind a lelket, mind a testet elvesztheti a gyehennában.” (Máté 10:28)

Csak a Jézusban élő hittel hívó emberek fognak örökké élni – a többiek elvesznek.

„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János 3:16)

Döntés

Gondolkozz el figyelmesen az alábbi kijelentéseken! Jelöld be azokat, amelyekkel szívből egyetértesz!

✧ Meg akarom tapasztalni a békességet és a bűnbocsánatot, ezért megengedem Jézusnak, hogy az Ő képmására formáljon át engem.

✧ Hit által akarom, hogy Jézus a szívembe lépjen, megtisztítson a bűntől, és elfedezzen a tökéletes életével.

✧ Nem akarom többé, hogy Sátán és a bűn uraljon, hanem teljesen átadom magam Jézusnak, tudva, hogy Isten gyermeke vagyok, és az Ő országának az örököse.

Imádságom

Drága Atyám!

Köszönöm, hogy a képmásodra alkottál, és szabad választást adtál nekem.

Köszönöm az örök élet ígértét Jézus által, és a kegyelem szövetségét, amely Teremtőm képét

helyreállítja bennem. Bár tudnék a neved dicsőségére élni, most és mindörökké! Ámen.

Összeállította:

Farkas Győző, lelkipásztor, *Zilah*
(és **J.E.**)

Figyelő

Álarcos bál: a jóindulatú Sátán

Sátán és az ő követői mindig is szerették a jóakarát meg a szeretet álarcát viselni. Például, figyeljük meg Kajafás főpap érvelését egy kétezer évvel ezelőtti politikai gyűlésen:

„Egybegyűjték azért a papifejedelmek és a farizeusok a főtanácsot, és mondanak:

– Mit cselekedjünk? mert ez az ember¹ sok csodát mível. Ha ekképen hagyjuk őt, mindenki hinni fog ő benne: és eljönnek majd a rómaiak és elveszik tőlünk mind e helyet,² mind e népet.

Egy pedig ő közülök, Kajafás, a ki főpap vala abban az esztendőben, monda nékik:

– Ti semmit sem tudtok. Meg sem gondoljátok, hogy jobb nekünk, hogy egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen.” „Ama naptól azért azon tanakodának, hogy őt megöljék.” (János 11:47–50,53)

Más szavakkal, Kajafás aggódott népe és a vezető kollégák jólétéért. Nos, ez a názáreti Jézus a csodáival meg a tanításával már addig is sok baj forrása volt. Így hát jobb lenne eltenni az útból, mintsem további zűrzavart okozva, valamilyen felingerelje a rómaiakat,

és azok reájuk rontva, megszűntessék a még megmaradt szabadságukat és jogaikat. Tehát, a hazug és embergyilkos Sátán meg az ő jobbkeze, Kajafás, a zsidó

Zichy Mihály (1827–1906): Auto-da-fé (Actus fidei – Hitcselekedet, vagy Hitítélet) – az Inkvizíció halálos ítéletének végrehajtása

nép javát akarták. Természetesen ezért kellett Jézust elfogni, megkínózni és keresztre feszíteni.

És ez így folyt azelőtt és azóta is. A római császárok, valahányszor aszály, éhség, járvány sújtot-

ta a birodalmat, bűnbakot kerestek: vajon miért, kikért sújtja az istenek haragja őket? És a válasz sokszor kézenfekvő volt: hát természetesen a közöttük megbújt galileánusok szektája miatt, akik nem tisztelik Róma isteneit, a mindenkori császárt is beleértve. És már indulhatott is a keresztények elfogása, megkínzása, arénákba vetése, keresztre feszítése.

Miután a birodalom, meg később Európa népei – legalábbis névlegesen – felvették a kereszténységet, a XI. században beindultak a keresztes háborúk. Azok rémségei, a muzulmánok, a zsidók, a bizánciak, az eretnekek (dél-franciaországi albigensek, a cseh-morva husziták és a piemonti valdensek) elleni borzalmak, mészárlások, rablások és pusztítások természetesen Jézus dicsőségét, és a kereszténység diadalát voltak hivatva előmozdítani.

Ugyanígy a XIII. században megalapított inkvizíció kínzókamrái is állítólag az egyház javát, Isten tetszésének kivívását, sőt, az agyonkínzottak lelki üdvösségét szolgálták.

A francia forradalom során is a sokmillió francia lemészárlásakor természetesen a szabadság, egyenlőség, testvériség ügyét, meg a francia nép javát tartották szem előtt.

Hitler is úgymond „jót akart”: egy fajtisza bolygót, melyen az új, modern, árja (mellesleg istentagadó és kegyetlen) ember problémamentes jólétben éljen, miután a legfőbb rossztól, a kártékony

¹ Vagyis Jézus.

² Valószínűleg a templomra, vagy akár egész Jeruzsálemre gondoltak.

fajoktól (zsidóktól, cigányoktól, színesbőrűektől), s ugyanígy a fogyasztóktól, hívő keresztényektől, és egyéb nemkívánatos, fertőző kategóriáktól megtisztítják világunkat.

A kommunis-ták osztályharca is, mint jól tudjuk, a nép érdekében zajlott. E nemes célért koboztak el mindent – földet, tehenet, lovat, ekét, szekeret –, söpörték le az utolsó szem gabonát a padlásról, zsúfolták tele a lá-gereket szenvedők

százezeivel meg millióval, és töltötték meg a világunk felerészét kimondhatatlan szenvedéssel. Pl. csupán Mao Nagy Ugrás (Ta Jüecsin) nevű esztelen politikája nyomán 1959–1962 között kb. 45 millió ember halt éhen Kínában a gonosz törvények, erőltetett kollektivizálás és a szakértelem nélküli iparosítás okozta káoszban.

Ceuşescu fény-korszakának megszorításai is ugyanígy országunk és népünk javát, és dicső, sokoldalú fejlődését kívánták előmozdítani. Ezért vették el a villanyt telenként délután fél öttől éjfélig, és fűtötték fel (jó esetben) csupán tizenkét fokra a tömbházlakásunkat – nem beszélve az üres élelmiszerüzletekről, az üzemanyag és mindenféle áru hiányáról. Ami a villanyt illeti: akkoriban az országunk fogyasztásának csupán három százaléka volt a lakossági – a többi a sok esetben rosszul működő, energiát pazarló ipar használta el. Tehát, a mi három százalékunkból akart

Az osztrák Parlament épülete, Bécs

a diktátor egy-két százalékot megspórolni, értelmetlenül megnehezítve-keserítve mindennapjainkat, tevékenységeinket.

2001. szeptember 11. után – az állítólagos globális iszlám terroristaveszély miatt – a repülőtér-en állandósult a nagyon szigorú ellenőrzés. Emlékszem, amint néhány évvel ezelőtt egy hajnalban, mikor a spanyol tengerpartra igyekezve, másfél órai előzetes várótermi kényszerkuporgás után álmosan sorban álltunk a kolozsvári repülőtér egyik ellenőrző pontjánál, újból a régi szép idők juthattak eszembe. Egy kápó arc-kifejezésű egyenruhás nő parancsolgatott nekem gúnyos, dühös hangon:

– A nadrágszíjat le! A cipőt is le!

Mindenfélét kirakosgattam a zsebeimből is a mellettem levő futószalagra, amíg végül a fémet kereső vészjelző valahogy elcsitult, s én nadrágomat tartva, zokniban átbotorkálhattam a másik oldalra. A bolygón való jövés-ménés nagyfokú kontrollja (az útle-

vél kibocsátáshoz szükséges az arcunk lefotózásán kívül a két tenyér beszkenyelése is, plusz mindenféle személyes adat), minden turistában, vagy egyéb okból utazóban is azt az érzést kelti, mintha lehetséges bűnözőként tekinté-nek rá – ami így is van.

De mindez ugyebár a mi javunkra történik, mert hát a bin-Láden-félék, meg az al-Kaida, mint tudjuk, azóta is lesben állnak. Persze ez nem akadályozza meg ugyanazon globális hatóságokat, hogy afrikai, meg közel-és közép-keleti muzulmán férfiak millióit áramoltassák be illegálisan és ellenőrizetlenül az únióba – mivel az ő furcsa logikájuk szerint azok között bizonyára sokkal kevésbé valószínű a terroristák jelenléte, mint a dél-spanyol Napos Partra³ igyekvő kolozsvári nyugdíjasok és kisgyerekes családok körében.

³ *Costa del Sol*, a Malagától keletre és nyugatra elterülő, kb. 150 km hosszú andalúz tengerpart.

Nos, itt az idő, hogy rátérjünk a kellemetlenebb témákra – vagyis azokra a dolgokra, amelyekben nyakig benne vagyunk, azaz a napi eseményekre. Nemrég jelentette be a görög kormány, hogy január 16-tól havi száz eurós büntetéssel sújtják a még oltatlan hatvan éven felülieket. Kiriakosz Mitzotákisz miniszterelnök szerint rendkívül nehéz volt meghozni e döntést, de hát valahogy meg kell védeni az oltást még mindig elutasító idősebb embereket – ez a hatvanon felüliek esetében náluk jelenleg 520 ezer személyt jelent.⁴ Szinte könnyekig meg lehet hatódnni a görög vezetőség féltő szeretetén, mely valószínűleg a hónapok múlásával egyre jobban fel fog lángolni az oltást ezután is visszautasítók irányába, további aggódó szeretet-intézkedéseket szülve: pl. a büntetés drasztikus megemelését – egy nem túl gaz-

⁴ kitekinto.hu/2021/11/30/60-ev-fellett-gorogorszagban-is-jon-a-kotelezo-vedooltas

dag, a mienknél nem sokkal nagyobb nyugdíjakkal rendelkező balkáni országról van szó –, meg ki tudja miket.

Az osztrák vezető politikusok azonban – és róluk nemsokára valószínűleg számos egyéb ország is példát fog venni – úgy tűnik, még görög társaiknál is sokkal jobban szeretik népüket. A magyarság történelmében oly fontos szerepet játszó nyugati szomszédnál ugyanis február 1-től mindenki számára kötelező lesz az oltás. Hogy ez mit jelent? Ki kell várni. Valószínűleg a beoltatlan személy nem hagyhatja el lakását, semmiféle munkát sem vállalhat, blokkolhatják a bankszámláját, s állandóan jókora büntetéseket szabnak ki rá. Végül pedig, ha az illető mindezt valahogy kibírta, akkor erővel ronthatnak rá megtermelt csendőrök, leteperik, s beadják az oltást.⁵ Meg az ezután-

⁵ Végül is a két kutyámtól ezen az őszön én sem kérdeztem meg, ha jónak látják-e felvenni az évi veszett-

niakat is? Mert se a vírusok, se az oltások nem fognak leállni. Ezt már a nagyok időközben elárulták. Ez az új normalitás.

Ennyit a vírusokról. De még hol van a Föld egészségéért való aggodalom? Ez arra indította szerető földatyáinkat, hogy a hagyományos energiahordozók árait – gáz, villany – mostantól fogva többszörösére emeljék. Ennek nincs semmilyen valós gazdasági oka: a gázt, kőolajat, szenet ugyanúgy ingyen nyújtja hűs-

ség ellenit. Egyenként megragadtam őket, a doktor úr pedig ügyesen, egy pillanat alatt beszúrt a nyakuk mögé. Sokan ugyanígy helyesnek látják az emberek erőszakkal való beoltását is, mint a ráció nélküli háziállatokét – mert ha valaki nem hiszi, hogy Isten képére vagyunk teremtve, akkor csak evoluált állatnak tekinti embertársát. És még egyszer: ha az illető személy vállalja saját felelősségére a kockázatot, és nem akarja magát beoltani, miért kell üldözni és tönkretenni? Hiszen a többiek már amúgy is védik az anynyira reklámozott oltások.

Szélerőművek (Nyugat-Ausztrália)

ges általajunk, mint eddig, s a munkások sem kértek vagy kaptak többszörös fizetésemelést. Az érvelés pszichológiai: hogy ne használjunk oly sokat belőlük – és kényszerüljünk áttérni a környezetbarát technológiákra, úgy mint a nap- és szélenergia.

Hát, ha a szegény köznapai állampolgártól függne az, hogy egyik napról a másikra előteremtse az ország energiaiparának teljes átalakításához szükséges megszámlálhatatlan dollármilliárdokat, és ő ezt makacsul visszautasítaná – akkor még megérteném, hogy büntetni kell a szerencsétlent. De ha nem így van, akkor minek kell a nyugdíjasnak, kiszűrésűnek meg nagycsaládosnak néhány fokos lakásban átveszelné a következő telet – ha még egyáltalán megérjük őket?⁶

Több személlyel elbeszélgetve az utóbbi időben, felvetődött a kérdés: mi áll mindeme globális (több mint valószínű, hogy mesterségesen gerjesztett) válsághelyzetek mögött? Kinek érdeke az, hogy engem, a szürke kismembert tönkretessen, állandó rettegésben tartson? És mi a végső cél mindezekkel?

E rendkívül nehéz kérdés megválaszolásához újból csak a sokak által csupán porfogónak használt

régi könyvhöz, a Bibliához kell nyúlunk.

Kedves Olvasók! Sátánról, a mi életünk, boldogságunk és üdvös-

II. Amenhotep szobrának fejrésze (Egyiptomi Művészet Múzeuma, München)

ságunk legnagyobb ellenségéről ezt mondta az Úr Jézus, miközben az őt elutasító zsidókhoz szólt:

„Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja.” (János 8:44)

Ha ezt elfogadjuk, nagyon egyszerű lesz a dolgunk: a minket sújtó összes nyomorúság mögött e gonosz, gyilkos és hazug hatalom ügködését fogjuk felfedezni, akinek végső célja az üdvösségünk elvesztése.

Szálljunk most vissza az évezredek át, az i.e. XV. századba!

A hükszosz fáraók bukását követően Egyiptomot újból nemzet, khámíta fáraó vezette. Ez nem szerette az időközben megszapo-

rodott sémita bevándorlókat, a hébereket. Elpusztította a frissen született fiúgyermeküket, korbacsoltatta, keményen dolgoztatta őket. Mózes negyven éves volt, amikor elmenekült ebből az országból, majd nyolcvan évesen tért vissza, most már mint Isten küldötte, hogy népét innen kivezesse.

Időközben már másik fáraó ült a trónon,⁷ aki azonban ugyanúgy gyűlölte a zsidókat, Istennel együtt. Az ekkor kibontakozó küzdelemben a szabadítóként érkező Mózes az Úr Jézus előképe, míg a fáraó Sátán eszköze, és annak szimbóluma.

Mózes és bátyja, Áron bemenne a fáraó elé, így szóltak:

„Ezt mondá az Úr, Izráelnek Istené:

– Bocsásd el az én népem, hogy ünnepet üljenek nékem a pusztában.

A Faraó pedig mondá: Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam Izráelt? Nem ismerem az Urat és nem is bocsátom el Izráelt.” (2 Mózes 5:1–2)

A fáraó ezután egy ravasz tervet eszelt ki:

„Parancsolá azért a Faraó azon a napon a nép sarcoztatóinak és felvigyázóinak, mondván:

– Ne adjatok többé polyvát a népnek a téglavetéshez mint ennekelőtte; hadd menjenek el ők magok és szedjenek magoknak

⁶ Itt azonnal el kell mondanunk azt, hogy az Istent szerető embernek nincs mitől félnie. Az, Aki a Vörös-tengert megnyitotta, negyven éven át manával táplálta többmillió népét, vizet adott a sziklából, és a semmiből megteremtette – az Ő hatalmas ereje által – a kimondhatatlan méretű világegyetemet, rólunk is fog tudni gondoskodni, csodás módon, bármilyen helyzetben.

⁷ Valószínűleg a XVIII. dinasztia II. Amenhotepéről van szó (uralom i.e. 1450–1425 között).

polyvát. De a téglá számát, menyit ennekelötte csináltak, vessétek ki rájok; azt le ne szállítsátok, mert restek ők és azért kiáltoznak, mondván: Menjünk el, áldozzunk a mi Istenünknek. Neheztessék meg a szolgálat ezeken az embereken, hogy azzal legyen dolguk és ne hajtsanak hazug szóra.” (6–9. versek)

A fáraó taktikája egyszerű volt: azáltal, hogy ugyanannyi téglát követelt, de még ezen felül el kellett menniök szalmát is szerezni, lehetetlen helyzetbe hozta őket. A zsidók természetesen nem tudták így elkészíteni a megkívánt vályogtéglá számot, s ezért büntetés következett. A fáraó ezáltal akarta megfélemlíteni őket anynyira, hogy a kétségbeesett emberek lemondjanak szabadulási vágyukról, és istentiszteleti szándékukról.

Sátán ma is ugyanígy dolgozik. Gazdasági ollóba, kiúttalan helyzetbe akarva hozni a föld összes országában élő tömegeket, az a szándéka, hogy rabláncra fűzzön, s magával együtt a pusztulásba

rántson minket – egy rendkívüli, fondorlatos módon kényszerítve mindannyiunkat arra, hogy Istent megtagadjuk.

Ennek egyik nagyon fontos, általa áhított lépése lesz a lelkiismereti szabadságunkról, szabad döntési jogunkról való lemondás – egy darab kenyérért, vagy a korbáctól való félelem miatt. Mert ez a cirkuszi idomítás két szabálya: cukor és korbács, jutalom és büntetés. Ha a cirkuszi ló szépen áll két lábon, kockacukrot, ha nem, akkor korbácsütést kap, vagy hegyes vassal szurkálják. E világ gonosz fejedelme ekként akarja a föld egész lakosságát uralma alá hajtani.

Mindezt a Jelenések könyve 13. fejezete tárja elénk. Itt láthatjuk, amint két, ugyancsak álarcot viselő, és magát Isten szolgáinak beállító nagy politikai erőnek sikerül nemsokára megkaparintania a globális hatalmat. A fiatalabbik kényszeríteni fogja a föld lakosait az első, régebbi hatalom előtti leborulásra, és az ő bélyegének felvételére – ezáltal Isten áru-lóivá téve őket. Aki erre nem lesz

hajlandó, annak először a megélhetését, majd az életét akarják megsemmisíteni. A mai események a bűn és szenvedés hatezer éves színjátékának ezen utolsó felvonását készítik elő.

De amint az Úr Mózes idejében tíz csapással sújtotta Egyiptomot, és Izráelt teljes számban, sértetlenül kivezette, úgy lesz most is: Krisztus hét csapással látogatja meg nemsokára a követői ellen támadókat, majd kiszabadítja innen az Őt szeretőket úgy, hogy még a hajuk szála sem vész el.

De: ki ez a két nagy hatalom? Mit jelent az illető bélyeg, és hogyan fog lezajlani a Krisztus második eljövetele előtti nagy csata? És főleg: hogyan lehetünk – akkor is, és most is – a győztes, a Golgotán megöletett Bárány oldalán?

Erről fogunk beszélni a következő részekben. Addig is békéljünk meg egymással és Istennel, teljesen rábízva magunkat az Ő kegyelmére, és a Bárány vérének érdemeire.

Jancsó Erik, Kolozsvár

A magyarok története (4. rész)

A honfoglalás és azon túl

Amint a múltkori részben említettük, a keletről nyugat fele törő besenyőktől üldözött magyar törzsek 895-ben átkeltek a Kárpátok szorosain, és elfoglalták a Kárpát medencét. A terület teljes birtokbavétele fokozatosan zajlott le, és a 900-as év nyarára befejeződött. A magyar törzseket a törzsfők vezették, felettük állt a fejedelem. A besenyő támadás idején még Álmos volt a fejedelem (élt 819–895 között, Anonymus Ges-

tája¹ szerint), ám a honfoglalás évében meghalt. A Képes Krónikának² megfelelően „Álmost Erdőelve országában megölték, és be nem jöhetett Pannóniába.” Ha ez

¹ *Gesta Hungarorum*, íródott 1200 körül. Számunkra ismeretlen, magát csupán „P. mester”-ként aláíró szerzője valószínűleg III. Béla krónikása volt.

² Keletkezett 1360 körül, Nagy Lajos király idejében, szerzője valószínűség szerint Kálti Márk székesfehérvári kanonok.

igaz, akkor a történészek ennek többféle okát adják: a kazár birodalomban, ahonnan a magyar törzsek kiszakadtak, megvolt a fő fejedelem – bizonyos számú uralkodási év utáni – feláldozásának pogány hagyománya. Másik magyarázat az lehet, hogy ugyancsak pogány szokás szerint a besenyők elleni vesztes csata miatt kellett meghalnia, vagy azért, hogy természetfeletti módon, az idős fejedelem ereje átszállhasson fiába, Árpádba.

A történészek egy része szerint kezdetben, kazár mintára kettős fejedelemség létezett a magyaroknál is, vagyis Árpád *kende* (ve-

zérő fejedelem) mellett ott volt Kurszán vezér, aki a hadvezetői, azaz a *gyula* tisztségét látta el. 904-ben azonban a magyar betöréseket megakadályozandó, a bajorok a Fischa folyó mellé tárgyalásokra hívták meg Kurszánt, és a lakoma alkalmával megölték kíséretével együtt. Ez a tettük csak fát tett a tűzre, s a magyarok még ádázabban támadták őket – 917-ig majdnem évente vezettek hadjáratot német területre, mérhetetlen károkat okozva. Ugyanakkor ezzel meg is szűnhetett a feltételezett kettős fejedelemség: Árpád helyzete megerősödött, és a gyula, meg az ekkoriban keletkezett *horka* (főbíró, hadvezér) tisztségei ezentúl csupán mint a fejedelem alá rendelt fő méltóságok léteztek.

A fejedelmi szálláshely a Duna mellett, annak középső részén volt, Pannóniában. A hat törzsgyűri alakban vette körül Árpád fejedelem törzsét. A határvidékeket gypűknek nevezték. A gypűn belül volt a törzsi terület, azon túl a lakatlan, sokszor nehezen járható vidék, a *gypűelve*, azaz a gypűn túli terület. Az országban talált kisebb számú szláv és avar lakosságot leigázták, állataik jó részét elkobozták. Végül ezek a népcsoportok is fokozatosan beolvadtak a magyarságba, miközben az addig inkább nomád, állattartó életmódot folytató magyarok elsajátították tőlük a letelepedett élethez, különösen a föld megműveléséhez, s a kertészkedéshez szükséges tudnivalókat.

A székely kérdésre nem sikerült eddig biztos választ adni. A krónikáink egybehangzóan állítják, hogy a hét törzs behatolásakor már itt voltak. Ám tart a történészek vitája arról, hogy a hunok, vagy a kabarok utódai-e,

vagy esetleg a hamarabb idetelepített onoguroké. Tehát, nem tudni: a székelyek „valódi”, ősi magyarok, a többi magyar rokoni, testvérei, avagy más népből származó, s a magyarokhoz valamikor csatlakozott, azok nyelvét átvevő nép. A vitát az zárhatja le, amit Kőváry László mondott: „Nyelvében él a nemzet.”³ Ma is azt tartjuk magyarnak, – őseitől, leszármazásától függetlenül – aki magyarul beszél, a magyar kultúrát vallja magáénak, más szóval magyar szív dobog a mellében. (Ezzel ellentétben milyen magyar az, akinek esetleg a vér szerinti származása az, ám sem ő, sem gyermekei nem beszélnek e nyelvet, beolvadva egy másik, többségi nemzetbe?) Másrészt, a magyar nép genetikai kutatásai számos elem keveredését mutatják, így hát azt mondhatjuk, hogy ősi, tiszta, keveredésmentes magyar lakosság már a Kárpát-medence egyik pontján sem valószínű.

A magyarokat, mint láttuk, nem elégítette ki a meghódított terület, és tovább kalandoztak nyugat felé, míg a 907-es pozsonyi győzelem következtében végül kiterjesztették országunk nyugati határát az Enns folyóig.⁴ Valószínűleg e folyóhoz köthet meséinkben az *Óperencián túl* kifejezés. Az *ob der Enns: Enns folyón felül*-t jelent németül (pl. Österreich ob der Enns: az Enns fo-

³ Kőváry László (1819–1907) tordai születésű történétíró. A fenti híres mondata az 1841-ben íródott *Székelyhonról* című könyvének *Laborfalva* című fejezetében található (szabadfold.hu/grety-laszlo-nyelvenben-el).

⁴ Az Enns folyó az Alpokban, Salzburg tartományban ered, és Linz alatt, Enns városánál ömlik a Dunába, Bécstől kb. 160 km-re nyugatra.

lyón felüli Ausztria). Tárkány Béla így ír erről naplójában 1846-ban: „A mesés hírű Oberenczián keresztül estére Mölkbe értünk.”⁵

A nagy nyugati kalandozások kora – a 933-as merseburgi, Madarász Henrik csapataitól elszenvedett vereségen kívül – szinte állandó magyar győzelmeket jelentett. Nyugat-Európa rettegett a magyarok nyilaitól, akiknek száguldó seregei eljutottak az Ibériai-félszigetre (a mai Spanyolországba), Dél-Itáliába, Észak-Németországba, sőt, a Peloponnészra és Bizánc alá is.

Ez a kétesen „dicső” korszak végül a 955-ös augsburgi, a Lech folyócska melletti hatalmas vereséggel zárult, amikor is az I. Ottó vezette németek a sereg nagy részét, Lehel vezérrel és Bulcsú horkával együtt, a csatamezőn vagy menekülés közben lemészárolták. Ezt követően az ország nyugati határa visszaszorult, s a 970-es bizánci vereséggel a kalandozások kora lezárult. Mindezek azonban alkalmat teremtettek arra, hogy a magyar törzsek erőfeszítései a rablóhadjáratok helyett végül egy belsőleg jól megszervezett, életképes és stabil európai állam megalkotására irányuljanak.

(Folytatjuk)

Bibliográfia:

Herber–Martos–Moss–Tisza: *Történelem*, 3 kötet. A Magyarok története az államalapításig c. fejezet. Reáltanoda Alapítvány, Bpest, 1995.
Bertényi Iván, Gyapay Gábor: *Magyarország rövid története*. A honfoglalás c. fejezet. Maecenas Könyvkiadó, Bpest, 1992. További, internetes források.

Jancsó Erik, Kolozsvár

⁵ Lásd a mek.niif.hu honlapon az *Óperencia* szócikket.

2022

*A Világ Reménye szerkesztősége
minden kedves olvasónak,
Isten áldásával bővülő,
boldog új évet kíván!*

Kedves Olvasók!

Ha tetszett ez a lap, és továbbra is szeretnék kapni, akkor a következő lapszám kézbesítések szólnak terjesztőinknek, avagy jelezzék ezt a lakhelyüknek megfelelő, és az alábbiakban megadott megyei terjesztési felelősök-nél – telefonhívás, vagy SMS által.

Ugyanakkor, lapunk fenntartása érdekében támogatást fogadunk el, melyet ugyancsak terjesztőinknek lehet átnyújtani. A *Világ Reménye* minimális előállítási költsége **egy évre** (vagyis a 2021. május – 2022. április időszakra) **25 lej.**

Megyei terjesztési felelősök:

- ◆ Kovászna, Brassó: Nagy Ibolya, 0753 090 454
- ◆ Hargita: Fekete Ilona, 0740 106 422 – Udvarhelyszék, Polgár Szép Enikő, 0753 148 455 - Csík- és Gyergyószék
- ◆ Maros, Fehér: Nagy Szilvia, 0745 385 880
- ◆ Bihar: Verebi László, 0770 140 009
- ◆ Szatmár: Illyés Csilla, 0749 976 911
- ◆ Arad: Deák Andrea, 0743 626 963
- ◆ Temes: Kulcsár Lenke, 0753 161 576
- ◆ Szilággy: Farkas Csilla, 0742 301 743

- ◆ Kolozs, Máramaros és Beszterce: Jancsó Erik, 0749 021 935

Régióink: Székelyföld, Partium (Bihar és Szatmár), Szilággyás, Kalotaszeg, Mezőség, Közép-Erdély, Bánság, Szászföld, Máramaros és Beszterce.

Világ Reménye, népünk reménye Interregionális havilap

Főszerkesztő: Jancsó Erik
Telefon: 0749 021 935

E-mail: vilagremeny7@gmail.com
Minden eddigi lapszám elolvasható és ingyenesen letölthető a www.vilagremeny.ro honlapról.

Postacím: 400 107 Cluj-Napoca (Kolozsvár), str. Cuza Vodă (Postakert utca) nr. 12
Folyóiratunk ugyancsak megrendelhető Kolozsváron, a Cuza Vodă utca 16. szám alatti *Sola Scriptura Könyvesboltban* is.

Bankszámla: Asociația Pro Scriptura, CIF 37175079

Conturi Banca Transilvania:
RO72 BTRL RONC RT03 8390 6901 lejben, és RO22 BTRL EURC RT03 8390 6901 euróban.

ISSN/ISSN-L: 2784-0328

Készült: a *Viața și Sănătatea Kiadó* nyomdájában (Cernica út 101, Pantelimon, Ilfov megye)

A Világ Reménye egy magánkezelésű havilap, amelynek révén az élet különböző területeit szeretnénk megvilágítani a Szentírás által, annak jobb megismerésével együtt, előmozdítva az olvasók testi-lelki egészségét, és kiemelve ugyanakkor világunk, Erdély és a magyarság keresztényi és szellemi értékeit.

Bármikor szeretettel várjuk visszajelzéseiket, megjegyzéseiket és kérdéseiket telefonhívás, SMS, e-mail, avagy postai levél útján, a fentebb említett címeken. Ugyanakkor szívesen fogadjuk olvasóink részéről a lapunk szellemiségével egyező cikkeket, tapasztalatokat, verseket, fotókat, s egyéb anyagokat. Levél esetén a borítékra kérjük írják rá:

Világ Reménye

Ha másképpen nem jelöljük, akkor a bibliai idézetek a *Károli Gáspár* fordításból valók.